

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Insolvenční řízení a způsoby řešení úpadku

Ivana Vobejdová

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Ivana Vobejdová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Insolvenční řízení a způsoby řešení úpadku

Název anglicky

Insolvency proceedings and methods of solving bankruptcy

Cíle práce

Cílem práce je seznámení s insolvenčním řízením, jeho jednotlivými stádii a způsoby oddlužení, posouzení zákonné úpravy insolvenčního řízení na základě insolvenčního zákona a zákona o insolvenčních správcích, včetně jeho vývoje od r.1991 do současné doby. Zpřehlednění podmínek vzniku funkce insolvenčního správce v České republice s jeho pravomocemi a povinnostmi. Zjištění ekonomických údajů na vybraném insolvenčním soudě a jejich analýza. Identifikace příčin vzniku zadluženosti fyzických osob a návrh ke zlepšení zjištěných nedostatků.

Metodika

Studium odborné literatury a odborných článků, týkající se dané problematiky. Studium právních předpisů a internetových odkazů z oblasti insolvenčního řízení. Analýza získaných údajů a informací v dané problematice. Vlastní zjištění prováděné metodou rozhovorů. Shrnutí výsledků s vyhodnocením zjištěných skutečností a návrhem na zlepšení.

Doporučený rozsah práce

60-80

Klíčová slova

úpadek, insolvenční řízení, zadluženost, dluh, dlužník, insolvenční věřitel, pohledávka, oddlužení, reorganizace, konkurz, insolvenční správce, správa majetku

---

Doporučené zdroje informací

GRUBER, D. *Uspějte u zkoušky a konkurzu, aneb, Jedeme v tom všichni*. Ostrava: Repronis, 1998. ISBN 80-86122-21-2.

LANDA, M. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009. ISBN 978-80-7418-031-6.

MORAVEC, T. – HÁSOVÁ, J. *Insolvenční řízení*. V Praze: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-459-9.

OLŠAR, L. – BAŘINOVÁ, D. – HÓTOVÁ, R. *Konkurzní řízení v praxi z pohledu věřitele i úpadce*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-0909-0.

SCHELLEOVÁ, I. *Firma v konkurzním řízení*. Praha: Computer Press, 2001. ISBN 80-7226-454-0.

SCHELLEOVÁ, I. *Konkurz a vyrovnání*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004. ISBN 80-86432-59-9.

VĚTROVEC, V. – BERKA, J. – SCHELLEOVÁ, I. *Konkurz a vyrovnání*. Praha: Eurolex Bohemia, 2003. ISBN 80-86432-42-4.

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů ze dne 30. března 2006

Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů ze dne 23. května 2006

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů ze dne 8. ledna 2009

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. JUDr. Pavel Pikola, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 27. 11. 2017

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 28. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 31. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Insolvenční řízení a způsoby řešení úpadku" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. 3. 2018

Ivana Vobejdová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. JUDr. Pavlu Pikolovi, Ph.D. za jeho cenné rady a trpělivost při vedení mé diplomové práce.

Insolvenční řízení a způsoby řešení úpadku

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje insolvenčnímu řízení a řešení úpadku v podmínkách České republiky. Na úvod je nastíněna historie insolvenčního práva a jeho původ v na území českých zemích. Dále jsou vysvětleny odborné termíny související s insolvenčním řízením a jsou zde nastíněny právní úpravy a výčet právních norem, které insolvenční řízení právně upravují. Hlavní pozornost je zaměřena na insolvenční zákon, náležitosti insolvenčního řízení, na osobu dlužníka a věřitele, insolvenčního správce a věřitelské orgány v insolvenčním řízení. V diplomové práci jsou podrobně popsány jednotlivé subjekty řízení. V teoretické části jsou rozebrány jednotlivé způsoby řešení úpadku, jako je oddlužení, konkurs, nebo reorganizace. V praktické části je pozornost věnována podrobnému popisu a porovnání průběhu dvou řešení úpadku dlužníka, zpeněžením majetkové podstaty a plněním splátkového kalendáře. Praktická část obsahuje i porovnání institutu oddlužení české právní úpravy s německou a anglickou. Dále práce obsahuje statistické zhodnocení a analýzu zadluženosti domácností v České republice a vývoj insolvencí a počtu insolvenčních návrhů s nástinem možných dopadů.

Klíčová slova: úpadek, insolvenční řízení, dluh, dlužník, zadluženost, pohledávka, oddlužení, reorganizace, konkurs, insolvenční správce, správa majetku, insolvenční věřitel

Insolvency proceedings and methods of solving bankruptcy

Abstract

This diploma thesis deals with insolvency proceedings and the solution of bankruptcy in the conditions of the Czech Republic. The history of insolvency law and its origin in the territory of the Czech Lands is outlined. Further, the technical terms related to the insolvency proceedings are explained and here are outlined the legal regulations and the list of legal norms regulated by insolvency proceedings. The main focus is on insolvency law, insolvency proceedings, the person of the debtor and the creditor, the insolvency administrator and the creditors in the insolvency proceedings. The diploma thesis describes the individual subjects of the proceedings in detail. In the theoretical part, individual methods of solving bankruptcy, such as debt relief, bankruptcy, or reorganization, are analyzed. In the practical part, attention is paid to the detailed description and comparison of the two solutions of the bankruptcy of the debtor, the monetization of the property and the repayment schedule. The practical part also contains a comparison of the institute of debt relief of Czech legislation with German and English. In addition, the thesis includes a statistical evaluation and analysis of the indebtedness of households in the Czech Republic and the development of insolvencies and the number of insolvency proposals with an outline of possible impacts.

Keywords: Decline, Insolvency Proceedings, Indebtedness, Debt, Borrower Lender, Claim, Debt Relief, Reorganization, Bankruptcy, Insolvency Administrator, Asset Manager

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Původ insolvence a insolvenčního práva	14
3.2 Právní úpravy insolvence	15
3.3 Insolvenční zákon (insolvenční řízení a jeho úprava).....	16
3.3.1 Základní insolvenční pojmy.....	18
3.3.2 Insolvenční řízení.....	18
3.3.3 Procesní subjekty	19
3.3.4 Účastníci	19
3.3.5 Úpadek	19
3.3.6 Dlužník.....	21
3.4 Platební neschopnost.....	22
3.5 Způsoby řešení úpadku	24
3.5.1 Konkurs.....	24
3.5.2 Reorganizace.....	25
3.5.2.1 Způsob provedení reorganizace.....	26
3.5.2.2 Reorganizační plán	27
3.5.3 Oddlužení.....	28
3.5.4 Zvláštní způsoby řešení úpadku.....	29
3.6 Subjekty procesu insolvence	30
3.6.1 Účastníci řízení	30
3.6.2 Věřitelé.....	30
3.6.3 Insolvenční soud	31
3.6.4 Insolvenční správce.....	32
3.6.5 Další subjekty procesu insolvence	35
3.7 Majetková podstata	36
3.7.1 Insolvenční rejstřík	38
3.8 Zahájení insolvenčního řízení	39
3.8.1 Moratorium	40
3.9 Rozhodnutí o úpadku	41

3.10	Způsob řešení úpadku	43
3.10.1	Reorganizace.....	44
3.10.2	Konkurs.....	45
3.10.3	Oddlužení.....	48
3.11	Věřitelé a jejich postavení v insolvenčním řízení	49
3.11.1	Zajištění věřitelé	50
3.11.2	Nezajištění věřitelé	50
3.11.3	Věřitelé za majetkovou podstatou.....	51
3.12	Další typy pohledávek.....	51
3.13	Podání přihlášek pohledávek.....	52
3.14	Věřitelé a jejich účast v insolvenčním řízení	52
3.14.1	Věřitelské orgány	53
3.14.2	Schůze věřitelů.....	53
3.14.3	Věřitelský výbor	54
3.14.4	Zástupce věřitelů.....	54
4	Praktická část	55
4.1	Zpeněžení majetkové podstaty	55
4.1.1	Dlužník a řízení do úpadku.....	55
4.1.2	Řízení po úpadku	59
4.2	Plnění splátkového kalendáře.....	61
4.2.1	Řízení do úpadku	61
4.2.2	Řízení po úpadku	62
5	Diskuze, závěry a doporučení.....	65
5.1	Stav insolvence v České republice a porovnání s jinými státy	65
5.1.1	Insolvenční návrhy za období 2008–2017	65
5.1.2	Příčiny zadlužování českých domácností	72
5.2	Srovnání s anglickou právní úpravou insolvence.....	74
5.3	Německá úprava úpadku	77
	Závěr	79
6	Seznam použitých zdrojů	81
6.1	Odborná literatura	81
6.2	Právní předpisy.....	82
6.3	Internetové odkazy	83
7	Přílohy	88

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Zpeněžení majetkové podstaty	38
Obrázek 2 - Způsob řešení úpadku	44
Obrázek 3 - Věřitelské orgány	53

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Výpočet možných splátek	59
Tabulka 2 - Přehled plnění pohledávek	63
Tabulka 3 - Uspokojení věřitelů	63
Tabulka 4 - Odměna insolvenčního správce	64
Tabulka 5 - Počty insolvenčních návrhů v ČR 2015-2017	67
Tabulka 6 - Počty konkursů	68

Seznam grafů

Graf 1 - Vývoj insolvenčních návrhů 2008-2017	66
Graf 2 - Insolvenční návrhy v ČR	67
Graf 3 - Celkový počet prohlášených konkursů	68
Graf 4 - Celkový počet povolených reorganizací	69
Graf 5 - Insolvenční návrhy fyzických osob	70
Graf 6 - Osobní bankroty v České republice	70
Graf 7 - Celkové zadlužení domácností	72

Seznam použitých zkratk

InsZ   Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

IS   Insolvenční správce

1 Úvod

Poslední dobou je velice časté, že se insolvence a zadlužení denně dotýká velkého množství lidí. Nemusí se jednat jen o samotné dlužníky, insolvenční správce a věřitele. Finanční problémy, postupné zadlužování s přeceněním platební schopnosti vede k neschopnosti plnit závazky. Nástrojem a pomocí na řešení platební neschopnosti by měl být institut oddlužení a insolvenční právo celkově.

V práci jsem se snažila popsat a přiblížit insolvenční řízení v České republice, jeho právní úpravu, průběh insolvenčního řízení. Zmíněny jsou ale i ekonomické aspekty na jednotlivé subjekty, kterých se insolvence a insolvenční řízení bezprostředně týká.

Insolvenční právo se v posledních letech stalo dynamickým odvětvím práva. Je častěji novelizováno a neustále se snaží přizpůsobit situaci v českém prostředí, kde se zadluženost týká velkého množství obyvatel. Historicky však nejde o nový institut, jen se časem přizpůsobuje požadavkům doby a trhu. Insolvenční řízení by mělo řešit dlužníkovu krizovou ekonomickou situaci s cílem co nejvyššího dosažení uspokojení věřitelských pohledávek. Lze to brát jako soubor ekonomických procesů upravených insolvenčním právem.

Krátce jsou zmíněné příčiny zadlužení domácností v České republice, objemy poskytnutých úvěrů a jejich specifika. Zároveň je popsána současný stav s vývojem insolvenčních řízení, počtu insolvenčních návrhů a vývoj počtu jednotlivých řešení úpadku. Současně je situace promítnutá na finančním trhu, který s tím úzce souvisí. K porovnání jsou zmíněné i úpravy institutu oddlužení v anglické a německé právní úpravě.

Kromě popsaného náhledu na insolvenční právo, jeho historii a jednotlivé fáze a subjekty insolvenčního řízení je v práci věnována jedna část postavení věřitelů, nebo způsobu, jak docílit co nejvyššího uspokojení pohledávek do řízení, které je prezentováno na dvou příkladech z praxe na oddlužení splátkovým kalendářem, nebo zpeněžením majetkové podstaty. Měl by to být ucelený přehled o možnostech insolvenčního práva a jeho využití v jednotlivých situacích.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem mé diplomové práce je podrobně ozřejmit průběh a zásady insolvence a insolvenčního řízení ve všech jeho stádiích a způsoby oddlužení. V rámci vybrané problematiky je cílem stanovit odpovídající právní normy a předpisy, které proces insolvence upravuje a představit pro toto řízení nejdůležitější ustanovení. Insolvenční právo udává možnosti řešení insolvence a objasňuje možné způsoby a zásady k vyřešení úpadku oddlužením, konkursem a reorganizací. V práci je posuzována zákonná úprava insolvenčního řízení na základě insolvenčního zákona a zákona o insolvenčních správcích, včetně jeho vývoje od roku 1991 do současnosti. Zároveň vzhledem k přijatým novelám insolvenčního zákona si práce klade za cíl naznačit základní změny a seznámit s jejich dopady na účastníky insolvenčního řízení.

Práce se soustřeďuje na postavení a charakteristiku všech subjektů insolvenčního řízení. Podrobně jsou popsány nejdůležitější subjekty, kterými je dlužník, věřitelé a insolvenční správce, a jejich postavení v řízení. Cílem je také ukázat možné metody vypořádání vztahů mezi dlužníkem a věřiteli, jejich vzájemnému postavení, představit typy pohledávek v insolvenčním řízení.

Praktická část práce se snaží osvětlit samotný proces řešení úpadku dlužníka s popisem všech jednotlivých fází. Podrobně je popsán proces oddlužení pomocí zpeněžení majetkové podstaty a v druhém příkladu je rozebrán způsob plnění splátkovým kalendářem. S využitím vlastního zkoumání a statistických údajů veřejně dostupných je zanalyzována situace zadluženosti českých domácností a vývoj počtu insolvenčních návrhů v České republice. Zároveň jsou v této části práce popsány pro porovnání a inspiraci právní úpravy institutu oddlužení v německé a anglické právní úpravě. Na základě zjištěných poznatku je na závěr nastíněno vlastní doporučení.

2.2 Metodika

Veškeré informace, které jsem využila ke zpracování své diplomové práce, jsem získávala studiem odborné literatury, platných právních předpisů, dostupných odborných publikací a článků, odborných internetových odkazů, statistických dat a ročenek a z oficiálních portálů veřejné správy. K zjišťování jsem využila i možnosti konzultace s odborníky v oboru a dané problematice z řad soudců, právníků a insolvenčních správců. Z dostupných podkladů a získaných informací a dat jsem zpracovala náhled na insolvenční řízení, způsoby řešení úpadku a problematiku s tím související.

V praktické části jsem využila sběru dat týkajících se insolvenčních řízení v České republice, vývoj počtu podaných insolvenčních návrhů a každého řešení úpadku zvlášť, vývoj zadlužení českých domácností a nastínění příčin samotného zadlužení. Byla provedena analýza získaných údajů a informací k dané problematice. Dále jsem v praktické části popsala dva konkrétní příklady oddlužení ve všech jednotlivých fázích řízení. Pro porovnání byla popsána právní úprava institutu oddlužení v německé a anglické právní úpravě. Vlastní zjištění byla následně konzultována s odborníky a byla navržena doporučení na dosažení vyššího uspokojení pohledávek věřitelů a na zlepšení procesu insolvenčního řízení a jeho urychlení.

3 Teoretická východiska

3.1 Původ insolvence a insolvenčního práva

Z historického hlediska nastala potřeba insolvenčního řízení z převážně hlavně ekonomických předpokladů. Mezi takové předpoklady můžeme zařadit určitý rozsah a úroveň trhu, rozvinutou ekonomiku nebo volný pohyb subjektů ekonomiky. Původ insolvenčního řízení je připisován Itálii. Však i v Římském právu však bylo řešení finančního kolapsu ekonomicky aktivních osob.¹

První právní úprava na území České republiky byla zaznamenána v roce 1627 a 1640, konkursní řízení bylo tehdy upraveno v Novelách a Deklaratoriích. Významným momentem ve vývoji konkursního práva je řád z roku 1781, Josefínský konkursní řád, jež byl praktikován nejen na našem území, ale i na celé střední Evropě. Jen tato úprava konkursu byla zdlouhavá a nákladná, proto bylo třeba hledat řešení, čím jej nahradit.

V 19. století v době rozvinutého a fungujícího kapitalismu byl dlužníkem téměř vždy podnikatel, který v období volné soutěže neobstál. Toto období je považováno za klasické období insolvence a insolvenčního práva. Vznikl konkurs jako forma likvidační a sanační forma bylo vyrovnání. Zvrat v insolvenčním vývoji přinesl rok 1868 a nový konkursní řád. Byly zavedeny specifické instituty pro řízení o konkurech, začaly se využívat místo žalob přihlášky pohledávek. Nový řád také právně upravil nucené vyrovnání. Další nová právní úprava byla přijata v roce 1914, která na našem území platila až do roku 1931. Poté byla sjednocena se slovenskou úpravou, kterou zrušili a nahradili občanským soudním řádem v roce 1950.²

---

¹ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

² Právnícké fórum, *Vývoj insolvenčních řízení*, [on-line], [cit. 2018-3-16]. Dostupné z: <http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvenčních-řízení/>

V období socialismu byl termín konkurs zbytečný. Vyskytoval se jen institut exekuční likvidace, ale v praxi se to nevžilo, a tak byl vypuštěn z občanského soudního řádu v roce 1964.³

Rokem 1989 pádem totalitního režimu přechází ekonomika na tržní hospodářství a s tím přichází i potřeba právně vyřešit institut insolvence. Vzniká zákon č. 328/1991 Sb. o konkursu a vyrovnání s účinností od 1. října 1991. Tato úprava se inspirovala koncepcí z roku 1931.⁴

3.2 Právní úpravy insolvence

Insolvence, úpadek, insolvenční řízení a celé tato problematika se vyskytuje a je právně řešena v následujících právních normách.

Tyto první tři normy utváří základní právní rámec pro insolvenční řízení:

- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení
- Zákon č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích – právní úprava činnosti insolvenčního správce
- Vyhláška č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení – upravuje řádnost přihlášek pohledávek a seznamu, soupis majetkové podstaty, jednací řád celého řízení, náležitost insolvenčního návrhu, hlasovacího lístku atp.⁵

K tématu a problematice insolvenčního řízení se však věnují i další právní normy.⁶

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

---

³ Právnícké fórum, *Vývoj insolvenčních řízení*, [on-line], [cit. 2018-3-16]. Dostupné z:

<http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencnich-rizeni/>

⁴ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

⁵ MARŠIKOVÁ, J. *Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Praha: Leges, 2014, 2. vyd. ISBN 978-80-87576-80-9.

⁶ Insolvenční zákon, [online]. Dostupné z: <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/>

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Nařízení Rady č. 1346/2000 o úpadkovém řízení
- Vyhláška č. 190/2017 Sb., o platební neschopnosti podnikatele
- Vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců
- Vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů
- Vyhláška č. 314/2007 Sb., o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců
- Vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně.

3.3 Insolvenční zákon (insolvenční řízení a jeho úprava)

Nová úprava řízení o úpadku byla přijata až v roce 2006, zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (neboli insolvenční zákon) s účinností od 1. 1. 2008, nahradil tak zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání.⁷

Insolvenční zákon se zabývá řešením úpadku dlužníka, či úpadku hrozícího, některým z daných možných způsobů. Řešení musí být takové, aby jím bylo dosaženo co nejvyšší a zásadně poměrné uspokojení věřitelů dlužníka, zároveň k uspořádání majetkových vztahů mezi osobami dotčenými úpadkem dlužníka.⁸

Mezi cíle insolvenčního zákona patří i:

- zlepšení a posílení postavení věřitelů,
- předvídatelnost a transparentnost insolvenčního řízení,

---

⁷ epravo.cz, *Novela insolvenčního zákona aneb účinnější ochrana před šikanózními návrhy?* [on-line], [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/novela-insolvencniho-zakona-aneb-ucinnejsi-ochrana-pred-sikanoznimi-navrhy-106241.html>

⁸ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/>

- zrychlit a zefektivnit úpadkové řízení,
- motivovat dlužníka, aby úpadek řešil včas.

Insolvenční řízení spočívá na zásadách stanovených zákonem. Mezi tyto zásady patří především spravedlnost, hospodárnost, rychlost řízení, způsob, jakým vést řízení, aby byl zajištěno co nejvyššího uspokojení pohledávek, ochrana věřitelských práv nabytých v dobré víře, nebo také povinnost pro věřitele zdržet se jakýchkoliv činů vedoucích k uspokojení pohledávek mimo soudní řízení.⁹

Insolvenční zákon, který je nyní platný, prošel řadou novelizací. Poslední novelizace, která změnila zásadně tento zákon v mnoha aspektech, od posuzování insolvenčních návrhů, oddlužení až po posuzování platební neschopnosti firem, účinnosti nabyla 1. července 2017.¹⁰

---

⁹ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvenni-zakon.justice.cz/>

¹⁰ epravo.cz, *Novela insolvenčního zákona aneb účinnější ochrana před šikanózními návrhy?* [on-line], [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/novela-insolvenčního-zákona-aneb-ucinnejsi-ochrana-pred-sikanoznimi-navrhy-106241.html>

3.3.1 Základní insolvenční pojmy

Pro lepší orientaci v tématu je nutné předem vymezit pár základních pojmů insolvenčního zákona dle platné právní úpravy.

Insolvenční návrh – návrh podaný na insolvenční soud k zahájení řízení.

Insolvenční soud – prvostupňový je příslušný krajský soud, v Praze Městský soud, který řeší insolvenční řízení.

Insolvenční řízení – Jedná se o řízení před insolvenčním soudem, jehož předmětem je úpadek dlužníka.

Incidenční spor – Spor v rámci insolvenčního řízení.

Majetková podstata – Majetek dlužníka, do kterého mohou patřit peněžní prostředky, movité a nemovité věci, akcie, cenné papíry, pohledávky, mzda nebo plat.

Zajištěný věřitel – Věřitel, který svou pohledávku má zajištěnou věcí, či právem z dlužníkovu majetku.

Příhláška pohledávky – Formulář daný zákonem, pomocí kterého věřitelé přihlašují své pohledávky do řízení.

Osoba s dispozičním oprávněním – Jedná se o osobu, která má právo nakládat s majetkovou podstatou v rámci insolvenčního řízení.

Insolvenční rejstřík – Veřejně dostupný rejstřík, kde jsou k nalezení informace a dokumenty týkající se insolvence, dlužníka a řízení. Jsou zde zveřejňovány návrhy, usnesení a další důležité dokumenty.

Společný zájem věřitelů – Zájem nadřazený zájmu jednotlivých věřitelů, cílem by měl být zvolení takového řešení úpadku, který by byl spravedlivý, a dosáhlo se co nejvyššího možného uspokojení věřitelských pohledávek.¹¹

3.3.2 Insolvenční řízení

Insolvenční řízení se týká soudního řízení, jehož předmětem dle zákona je dlužníkuv úpadek nebo mu bezprostředně hrozící, a popisuje také způsob, jakým je úpadek vyřešen.

---

¹¹ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/>

Řízení je možné iniciovat pouze na základě návrhu, který je dlužník oprávněn učinit, nebo také kterýkoli z věřitelů, kterému vznikl nárok za dlužníkem, který mu nebyl splacen v době splatnosti, řádně a včas. V případě nadcházejícího bankrotu toto právo patří výlučně dlužníkovi.

Řízení se zahajuje dnem podání dotyčné osoby dané žádosti na insolvenční soud. Insolvenčním soudem je věcně a místně příslušný krajský nebo městský soud v místě, kde má dlužník nahlášeno trvalé bydliště, nebo právnická osoba sídlo. Podání žádosti na jiný soud než výše zmíněný, nemá žádný účinek a žádost bude zamítnuta. Po podání na správný soud má insolvenční soud povinnost zahájit insolvenční řízení do dvou hodin tím, že vydá a ihned zveřejní vyhlášku o zahájení řízení v insolvenčním rejstříku. Účinkům řízení, které souvisí se zahájením, se budou věnovat i následující části práce.¹²

3.3.3 Procesní subjekty

Mezi subjekty v rámci insolvenčního řízení patří osoby, jež v řízení mají práva a povinnosti, o nichž je rozhodováno. Tyto účastníci mají díky těmto právům a povinnostem moc, která může ovlivnit celý průběh insolvenčního řízení. Těmito subjekty jsou: dlužník, věřitelé, insolvenční soud, insolvenční správce, státní zastupitelství, likvidátor.¹³

3.3.4 Účastníci

Mezi účastníky řízení patří jen dlužník a věřitelé, jež uplatňují svá práva. Je to užší okruh osob, než patří do subjektů řízení.¹⁴

3.3.5 Úpadek

Předmětem konkurzního řízení je úpadek, nebo hrozící bankrot. Za prvé je důležité určit, zda je dlužník opravdu v úpadku.¹⁵

---

¹² Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/>

¹³ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

¹⁴ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Praha: Leges, 2014, 2. vyd. ISBN 978-80-87576-80-9.

Insolvenční zákon úpadek charakterizuje tak, že dlužník se nachází v úpadku pokud

- jeho závazky peněžité jsou po lhůtě splatnosti déle než 30 dní
- má více věřitelů
- a dále není schopen tyto závazky plnit (platební neschopnost)

Zákon o insolvenční rozlišuje dvě základní podoby úpadku: platební neschopnost a předlužení. Další možnou formou je úpadek hrozící. Platební neschopnost je u všech subjektů důvodem pro zahájení insolvence. V případě předlužení se to týká pouze dlužníka právnické osoby nebo fyzické osoby podnikatele.¹⁶

V úpadku se tedy dlužník nachází, když má více věřitelů a závazky po splatnosti více než třicet dnů a není schopen je uhradit. Takto lze definovat platební neschopnost. Druhou formou úpadku je předlužení. Tento způsob úpadku z předlužení je popsán pro dlužníka podnikatele (právnická i fyzická osoba). Předlužení nastává za situace, že dlužník má více věřitelů a souhrn všech závazků přesahuje hodnotu majetku. Při oceňování majetku dlužníka k porovnání se vždy počítá i s určitým budoucím vývojem, délkou provozu podniku a předpoklad pokračování v podnikání.

Insolvenční zákon koriguje také četnost věřitelů, která je někdy záměrně uměle utvořena. Například tím, že se část pohledávky věřitele postoupí na jinou osobu, v čase šesti měsíců před podáním návrh na insolvenční.¹⁷

Zmíněná další forma úpadku tzv. hrozící úpadek lze definovat jako stav, ve kterém lze předpokládat, že dlužník není schopen včas a řádně zajistit splnění podstatné části svých závazků. Cílem této formy je možnost zahájit insolvenční řízení ještě dříve, než nepříznivý vývoj ekonomického stavu dlužníka dojde do stavu opravdového úpadku. Dojde tím i k včasné ochraně dlužníka a věřitelů, informují se včas i druhé strany o možném budoucím

---

¹⁵ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Praha: Leges, 2014, 2. vyd. ISBN 978-80-87576-80-9.

¹⁶ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/>

¹⁷ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/>

problému se splácením závazků. Usnadní se tím i a zvyšují šance na nelikvidační způsob, jak vyřešit úpadek dlužníka.¹⁸

O podaném insolvenčním návrhu rozhoduje insolvenční soud. Návrh může podat dlužník nebo věřitel dlužníka. Soud může rozhodnout o podaném návrhu několika způsoby:

- Soud rozhodne o úpadku,
- vydá odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady,
- zastaví řízení,
- zamítne insolvenční návrh.

3.3.6 Dlužník

Dlužník, procesní subjekt, kterého se týká platební neschopnost, může být jak fyzická, tak právnická osoba. Insolvenční řízení se týká především majetku dlužníka. V platební neschopnosti se nachází dlužník, pokud neplní své finanční závazky po uplynutí lhůty splatnosti, více než třicet dnů, nejméně dvěma věřitelům. Pokud je dokázána jen neochota dlužníka včas platit, je objektivně schopen závazky splatit, o platební neschopnost se nejedná.¹⁹

Novelou insolvenčního zákona byla upravena částečně i definice dlužníka. Pro dlužníka podnikatele vedoucího si své účetnictví je zákon doplněn o tzv. mezeru krytí. Mezera krytí v podstatě představuje rozdíl mezi výší disponibilního příjmu a výší splatných závazků. Novela tím říká, že dlužník podnikatel, pokud jeho mezera v krytí v určitém rozhodném období je nižší než jedna desetina výše jeho závazků, tak v úpadku není.

Další povinností vyplývající z novely je povinnost dlužníka podnikatele, či právnické osoby, podat insolvenční návrh na sebe téměř ihned, co se dozvěděl o své platební

---

¹⁸ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvenni-zakon.justice.cz/>

¹⁹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Praha: Leges, 2014, 2. vyd. ISBN 978-80-87576-80-9.

neschopnosti, nebo předlužení. V případě, že tak dlužník neučiní, nese odpovědnost za škody či újmy vůči věřiteli, které svým počinem může zavinit.²⁰

Dále je dlužník povinen po vynesení rozhodnutí soudu o jeho úpadku poskytnout spolupráci a součinnost insolvenčnímu správci při zjišťování majetkové podstaty a plnit úkoly a pokyny mu dané. Měl by především poskytnout veškeré informace o svém majetku, předložit účetní a jiné doklady, jak k majetku, tak k podnikání, či soudních řízení vztahujících se k majetku. Zároveň insolvenční správce musí mít umožněn přístup k majetku, budovám a místům, které se úzce vztahují k majetkové podstatě.²¹

Spolupracovat s insolvenčním správcem by měl dlužník i při přezkumu přihlášených pohledávek. Dlužník má právo a povinnost se ke každé přihlášené pohledávce vyjádřit, jestli souhlasí nebo nárok popírá.

Práva a povinnosti dlužníka v rámci jednotlivých fází řízení vymezuje insolvenční zákon. Omezit oprávnění, či změnit rozsah povinností může dlužníkovi omezit soud rozhodnutím o vydání předběžného opatření.²²

3.4 Platební neschopnost

Pokud se uvažuje o platební neschopnosti, znamená to, že dlužník není schopen uhradit své peněžní závazky, pokud zastavil výraznou část plateb závazků nebo je neplní po delší dobu než tři kalendářní měsíce po splatnosti a nelze se závazky uspokojit výkonem rozhodnutí nebo nařízením exekuce. Nebo dlužník nedodal insolvenčnímu soudu tyto seznamy:

- Seznam dlužníkovy majetku, včetně všech jeho pohledávek
- Seznam závazků se seznamem věřitelů
- Seznam zaměstnanců dlužníka
- Listiny dokládající platební neschopnost dlužníka, nebo hrozící úpadek

---

²⁰ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

²¹ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/>

²² Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/>

Dlužník, právnická nebo fyzická osoba – podnikatel, je v úpadku i v případě, že je předlužen. To znamená, že je splněna podmínka dvou a více věřitelů a součet všech jeho závazků je vyšší než hodnota jeho majetku. Zároveň se musí přihlédnout i na další správu majetku dlužníka, jeho pokračující činnost za předpokladu, že dlužník bude nadále spravovat svůj majetek a provozovat podnik.²³

O hrozící úpadek se jedná tehdy, když dlužník, fyzická nebo právnická osoba, nebude moci řádně a včas splatit podstatnou část svých peněžitých závazků. Jedná-li se hrozící úpadek, může insolvenční návrh podat pouze dlužník. Každý dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou podnikatelem a dozvěděl se o svém úpadku, je povinen bez zbytečného odkládání podat na příslušný soud insolvenční návrh.²⁴

---

²³ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/>

²⁴ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

3.5 Způsoby řešení úpadku

Insolvenční soud podle zákona rozhoduje ve dvou základních krocích. V prvním kroku vydá soud rozhodnutí o úpadku. Ve druhém kroku vydá soud rozhodnutí o způsobu řešení úpadku. V určitých případech při splnění podmínek daných zákonem, kdy není jiná varianta volby, smí soud rozhodnout o obou krocích naráz. Podstatným mezníkem je ale i skutečnost, že za dodržení určitých předpokladů můžou rozhodnout o způsobu vyřešení úpadku věřitelé.²⁵

V insolvenčním zákoně jsou nadefinovány následující způsoby řešení úpadku:

- Oddlužení
- Konkurs
- Reorganizace
- Zvláštní způsob řešení úpadku, které zákon umožní pro určité druhy případů, či pro určité subjekty

Insolvenční zákon tedy umožňuje výběr způsobů vyřešení úpadku dlužníka. Pro každého dlužníka je vhodný určitý typ řešení, může jít o likvidační postup v případě konkursu, nebo sanační způsob v podobě oddlužení či reorganizace. Hlavním záměrem je ovšem vybrat vhodné řešení, aby byla zajištěna co nejvyšší míra uspokojení věřitelských pohledávek.²⁶

3.5.1 Konkurs

Jednou z forem řešení úpadku je konkurs. Jedná se o nejrozšířenější způsob. Ale nevede k obnově činnosti podniku na rozdíl od reorganizace, naopak k jeho likvidaci, pokud se neuskuteční prodej podniku jednou smlouvou. Proto není možné jednoznačně říci, že se jedná o likvidační formu vyřešení úpadku dlužníka. Cílem je dosáhnout maximálního možného zpeněžení všech dostupných aktiv majetku (majetkové podstaty) a následně z výtěžku uspokojit poměrným způsobem zjištěné věřitelské pohledávky. Insolvenční soud

---

²⁵ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

²⁶ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

vydá usnesení o rozhodnutí o prohlášení konkursu, současně je toto usnesení zveřejněno v insolvenčním rejstříku, na úřední desce a doručeno dlužníkovi a insolvenčnímu správci. Zveřejněním nastávají účinky vyhlášeného konkursu. Důsledkem konkursu v případě právnické osoby je právnický a ekonomický zánik.²⁷

Prohlášený konkurs začíná být účinný v okamžiku zveřejnění rozhodnutí o konkursu v insolvenčním rejstříku. Uvádí se pro přesnost i datum a čas přesně na minuty. Účinky konkursu jsou povahy procesní nebo hmotněprávní.

Mezi procesní účinky patří možnost věřitelů uplatnit svá práva pouze přes insolvenční řízení. Rozhodnutím o konkursu se přerušují správní, soudní a další jiná řízení, která jsou spojená s majetkovou podstatou.

Hmotně právním účinkem je oprávnění insolvenčního správce nakládat s majetkovou podstatou dlužníka, vykonávat spolu s tím i ostatní oprávnění týkající se podstaty. Nesplacené závazky proti dlužníkovi se prohlášením konkursu mění na splatné.²⁸

3.5.2 Reorganizace

Nejnoveji navržený způsob řešení bankrotu představuje soubor kroků k rehabilitaci podnikání dlužníka ve vedoucí k prospěchu věřitele. Jedná se o nelikvidační formu řešení úpadku. Základním cílem je dosáhnout ozdravení podniku a obnova finanční výkonnosti a prosperity. To znamená příležitost pro dlužníka, aby se dohodl s věřiteli na takových změnách v majetkové a kapitálové struktuře, které uspokojí věřitele a zachová to existenci společnosti jako subjektu ekonomického. Reorganizace je povolena pro:²⁹

- dlužníka podnikatele,
- dlužník není právnická osoba v likvidaci, či obchodník s cennými papíry, nebo na komoditní burze,
- pouze v případě, že celkový obrat dlužníka za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu řízení je nejméně padesát milionů korun českých nebo zaměstnává nejméně padesát zaměstnanců.

---

²⁷ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

²⁸ KUČERA, F. *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (Insolvenční zákon) s judikaturou a souvisejícími předpisy*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-163-

²⁹ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3

- Stačí, pokud je splněna alespoň jedna ze dvou zmíněných podmínek v předešlém bodu.

Zákon povoluje reorganizaci také dlužníkovi, který podá soudu reorganizační plán, který je schválený alespoň 50 % hlasy zajištěných a stejně tak 50 % nezajištěných věřitelů, v závislosti na výši jejich pohledávek, nebo byl schválen 90 % hlasy všech věřitelů. Při těchto podmínkách se k počtu zaměstnanců či celkovému obratu dlužníka nepřihlíží. Tato metoda reorganizace se nazývá konsensuální.³⁰

Pokud jsou splněny podmínky vymezené zákonem, soud vydá rozhodnutí o povolení reorganizace s procesními a hmotně právními dopady. Účinnost nastává zveřejněním v insolvenčním rejstříku. Dispoziční práva k majetkové podstatě zůstávají dlužníkovi. Tato práva jsou však značně omezená a k dalšímu nakládání je vždy třeba souhlasu věřitelského výboru.³¹

Důsledek reorganizace se projeví v rozdělení věřitelů. Pohledávky věřitelů jsou rozděleny do skupin z důvodu hlasování věřitelů a reorganizačním plánem a k stanovení míry uspokojení zjištěných pohledávek. Skupiny jsou rozlišeny dle shody v právním postavení a shody v hospodářských zájmech. Rozdělení do jednotlivých skupin, poměr uspokojení a jaké bude mít dlužník závazky po skončení reorganizace je nastaveno v reorganizačním plánu.³²

3.5.2.1 Způsob provedení reorganizace

Reorganizaci lze dle insolvenčního zákona provést těmito variantami:

- Prodej majetkové podstaty, nebo části, nebo prodej podniku dlužníka,
- Restrukturalizace věřitelských pohledávek; část dluhu se promine včetně příslušenství, nebo se odloží splatnost,

---

³⁰ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3

³¹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

³² BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3

- Vydat část aktiv dlužníka, nebo převést na nově založenou právnickou osobu, kde figurují věřitelé,
- Fúze s jinou osobou
- Převod jmění na společníka,
- Vydat akcie, cenných papírů dlužníkem,
- Zajistit financování provozu podniku dlužníka,
- Změna zakládajících listin, stanov, či jiných dokumentů.³³

Při reorganizaci má dispoziční oprávnění k majetkové podstatě dlužník. Insolvenční správce má při reorganizaci specifickou funkci, především kontrolní, dohlíží nad činností dlužníka, kontroluje a zjišťuje majetkovou podstatu a oprávnění, sestavuje věřitelský seznam, informuje soud a věřitelský výbor. Další činnost a úkoly mu ukládá zákon.³⁴

3.5.2.2 Reorganizační plán

Podstata reorganizace je založena na plnění reorganizačního plánu. Reorganizační plán musí nejprve přijmout věřitelský výbor a musí být schválen insolvenčním soudem. Základní úlohou plánu je vytyčit právní postavení osob dotčených povolenou reorganizací. K sestavení plánu má přednostní právo dlužník. Tuto přednost může zamítnout věřitelský výbor. V obvyklých případech má dlužník 120 dnů od rozhodnutí na předložení reorganizačního plánu. Lhůta je možná prodloužit v odůvodněných případech, zaleží však na rozhodnutí soudu.³⁵

Reorganizační plán musí obsahovat:

- Způsob reorganizace
- Členění věřitelů do skupin a určení dalšího nakládání s věřitelskými pohledávkami

³³ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3

³⁴ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

³⁵ [epravo.cz](https://www.epravo.cz), *Reorganizace a zánik závazku*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z:

<https://www.epravo.cz/top/soudni-rozhodnuti/reorganizace-a-zanik-zavazku-100857.html>

- Vyjasnit opatření k plnění plánu, kdo a jak může nakládat s majetkovou podstatou apod.
- Zda bude provoz dlužníkovu podniku udržen,
- Určení osob, které budou financovat reorganizační plán, nebo převzou některé závazky,
- Informaci o vlivu reorganizace na zaměstnanost a zaměstnance v podniku
- Určení, jaké bude mít dlužník po ukončení reorganizace zbývající závazky.³⁶

3.5.3 Oddlužení

Novým způsobem řešení úpadku pro nepodnikatelské subjekty je oddlužení. Tímto způsobem dojde ke sjednocení dluhů dlužníka. Oddlužení probíhá buď plněním splátkového kalendáře, nebo zpeněžením majetkové podstaty. Pokud se dlužník nedohodne se zajištěným věřitelem jinak, k uspokojení dojde zpeněžením zajištěné věci. Naopak u nezajištěných věřitelů jsou pohledávky přezkoumávány insolvenčním správcem a vedeny v seznamu pohledávek.³⁷

V případě, že oddlužení bude řešeno plněním splátkového kalendáře, tak je dlužníkovi stanoveno, že po dobu pěti let bude celý jeho příjem (nad nezabavitelnou částku) předán insolvenčnímu správci, který z těchto příjmů odečte náklady řízení a svou odměnu a zbývající část rozdělí poměrně podle jednotlivých pohledávek. Pokud dlužník splňuje všechny povinnosti plynoucí z oddlužení a snaží se co nejvíce zajistit věřitelům většinu jejich pohledávek, v tom případě může soud vydat usnesení na jeho žádost po splnění plnění pěti let, kterým dlužníka osvobodí od povinnosti zaplatit zbytek pohledávek, pokud věřitelům vyplatil alespoň 30 % nezajištěných pohledávek.³⁸

³⁶ www.epravo.cz, *Reorganizace a zánik závazku*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z:

<https://www.epravo.cz/top/soudni-rozhodnuti/reorganizace-a-zanik-zavazku-100857.html>

³⁷ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

³⁸ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

Výhoda odpuštění dluhu spočívá v tom, že ke dni vypořádání dluhu ani v průběhu splátkového kalendáře se tyto závazky nezvýší a ani k nim nepřibývají další sankce. To však neznamená, že k tomu nemůže dojít. Pokud dlužník nedodrží zákonem stanovenou dobu určenou k oddlužení, oddlužení je mu soudem zrušeno a v té chvíli jsou věřitelé oprávněni neuspokojené závazky vymáhat v plném rozsahu.³⁹

Při oddlužení formou zpeněžení majetkové podstaty se postupuje podobně jako u zpeněžení v konkursu. Tento způsob se volí v případě, že dlužník disponuje takovým majetkem s hodnotou, že tím lze získat vyšší uspokojení pohledávek.

Oddlužení je ukončeno dvěma způsoby. Prvním z nich je vydání soudního rozhodnutí, ve kterém soud potvrdí splnění oddlužení. Druhá možnost je zrušení oddlužení. Tato varianta se využívá v případě, že dlužník neplní povinnosti mu soudem uložené, nebo vyplynulo, že dlužník nebude moci dále dodržovat splátkový kalendář, a je navržen konkurs.⁴⁰

Pokud dlužník dodrží všechny povinnosti včas a správně, soudem schváleným způsobem oddlužení, vydá insolvenční soud rozhodnutí o osvobození dlužníka od placení neuspokojených pohledávek, jež byly zahrnuty v oddlužení. Osvobození zároveň platí na pohledávky včas nepřihlášené do řízení, či ke kterým se v rámci řízení nepřihlíželo.⁴¹

3.5.4 Zvláštní způsoby řešení úpadku

Mezi zvláštní způsoby patří způsoby řešení úpadku finančních institucí. V zákoně je těmto způsobům věnována zvláštní kapitola. Úpdkům těchto institucí se věnují a řeší je insolvenční správci se zvláštním pověřením.⁴²

---

³⁹ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

⁴⁰ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁴¹ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvenni-zakon.justice.cz/>

⁴² MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

3.6 Subjekty procesu insolvence

Procesním subjektem insolvence je dlužník, insolvenční soud, věřitelé, insolvenční správce, likvidátor dlužníka a státní zastupitelství.⁴³

3.6.1 Účastníci řízení

Mezi účastníky insolvenčního řízení patří pouze dlužník a věřitelé, jež uplatňují vůči dlužníkovi svá práva. Uplatněním svého práva se zde rozumí uplatnění věřitelových pohledávek vůči dlužníkovi u příslušného soudu, tedy podání přihlášky pohledávky, nebo uplatnění pohledávek za majetkovou podstatou.⁴⁴

Dle zásad insolvenčního zákona mají věřitelé stejné nebo obdobné postavení, rovné možnosti v řízení a práva nabytá před zahájením řízení v dobré víře nelze omezit postupem správce či rozhodnutím insolvenčního soudu, pokud se to netýká výjimek ustanovených zákonem. Věřitelé se nesmějí zúčastnit jednání mimo soudního jednání vedoucí k uspokojení svých pohledávek. Mohli by tak narušit řízení a poškodit tak zájmy dalších věřitelů.⁴⁵

3.6.2 Věřitelé

Věřitelé si utvářejí orgány, které za ně v konkurzním řízení jednají. Jedná se o věřitelský výbor, schůze věřitelů, nebo jejich zástupci. Základním orgánem je schůze věřitelů s pravomocí volit a odvolávat členy výboru nebo zástupce. Pokud není žádný z těchto orgánů ustanoven, tuto funkci může vykonávat schůze věřitelů.⁴⁶

---

⁴³ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁴⁴ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/>

⁴⁵ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

⁴⁶ epravo.cz, *Postavení zajištěných věřitelů podle nového insolvenčního zákona*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-zajistenych-veritelu-podle-noveho-insolvencniho-zakona-53343.html>

Schůzi věřitelů se nazývá soudní jednání, které řídí a svolává insolvenční soud. Jedná se o vrcholný orgán věřitelů v insolvenčním řízení. Účastnit se schůze věřitelů má právo dlužník, věřitelé, insolvenční správce, státní zástupce, či odborová organizace, která zastupuje zájmy zaměstnanců dlužníka. Všem věřitelům je na schůzi umožněno hlasovat, přičemž hodnota jednotlivých hlasů je dána výší přihlášené pohledávky. V nepřítomnosti lze hlasovat pomocí hlasovacího lístku.⁴⁷

Dalším orgánem v insolvenčním řízení je výbor věřitelů. Výbor věřitelů se zvolí na zasedání věřitelů, pokud je věřitelů více než padesát. Je-li věřitelů registrovaných méně, funkci věřitelského výboru zastává zástupce. Věřitelský výbor čítá tři až sedm členů, zároveň každý z nich má za sebe náhradníka. Výbor má za úkol ochranu společného zájmu věřitelů, tedy dohledovou činnost nad insolvenčním správcem, kontrolu a schvalování výše výdajů správce a výše nákladů na údržbu majetkové podstaty. Soud může navrhnout tzv. prozatímní věřitelský výbor, který má stejné pravomoci jako řádný výbor, ale liší se pouze tím, že do složení výboru rozhodnutím zasáhl insolvenční soud. Prozatímní výbor ukončí činnost v okamžiku, kdy je řádně zvolen věřitelský výbor schůzí věřitelů.⁴⁸

3.6.3 Insolvenční soud

Institucí a subjektem, před kterým insolvenční řízení probíhá, je insolvenční soud. Prvostupňový je krajský soud, v Praze je to Městský soud. V insolvenčním řízení zastává soud dvě role, rozhodovací a dohlédací (dohledovou) činnost.⁴⁹

Při rozhodovací činnosti soud vydává rozhodnutí, které mu ukládá zákon, v insolvenčním řízení a incidenčních sporech. V rámci dohledové činnosti vykonává soud dohled nad činností a postupem dalších subjektů v rámci řízení a rozhoduje o skutečnostech s tím souvisejících.⁵⁰

---

⁴⁷ epravo.cz, *Postavení zajištěných věřitelů podle nového insolvenčního zákona*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-zajistenych-veritelu-podle-noveho-insolvencniho-zakona-53343.html>

⁴⁸ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁴⁹ Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

⁵⁰ Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/>

Další činnosti v rámci dohledu:

- Kontrola insolvenčního správce, zda má platnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu
- Potvrzení ustanovení insolventního správce zvoleného schůzí věřitelů
- Zproštění mlčenlivosti správce
- Potvrzení hlasovacího práva věřitelů
- Potvrzení volby věřitelského výboru
- Určení předsedy věřitelského výboru
- Dání souhlasu se zpeněžením majetkové podstaty mimo dražbu
- Dání souhlasu k vydání výtěžku ze zpeněžení zajištěným věřitelům
- Oprávnění požadovat od insolvenčního správce zprávy o jeho činnosti, dohled nad jeho účty atd.⁵¹

3.6.4 Insolvenční správce

Jedná se o osobu zapsanou na seznamu insolvenčních správců, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti. Samotnou činnost správců upravuje zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích.

Insolvenčním správcem je

- fyzická osoba způsobilá k právním úkonům
- trestně bezúhonná
- s vysokoškolským vzděláním magisterského stupně (právnícké či ekonomické zaměření)
- s úspěšně složenými zkouškami insolvenčního správce
- splnění dalších podmínek (uhrazení správního poplatku, pojištění odpovědnosti za škodu)⁵²

---

⁵¹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁵² ŠNOBLOVÁ, Z., NĚMČÁK, V. *Insolvenční správce*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-914-2.

Správce může být ale také veřejná obchodní společnost, jejíž společníci splní zmíněné podmínky k zapsání do seznamu. Insolvenční správce je důležitá osoba celého insolvenčního řízení a na jeho odborných a osobních zkušenostech závisí správa majetku dlužníka, disponování s ním, uspokojování věřitelů co nejefektivněji.⁵³

Mimo insolvenčního správce se mohou v řízení objevit i místo něj, či zároveň s ním ještě předběžný správce, oddělený správce, zástupce správce a zvláštní správce. Předběžný insolvenční správce se objevuje před rozhodnutím o úpadku a jeho práce spočívá zejména s disponováním majetku před řízením. Zástupce správce je pověřen v případě přechodné indispozice hlavního insolvenčního správce. Zvláštní insolvenční správce je do řízení povolán, pokud je v rámci řízení nutná odborná specializace k řešení zvláštního problému. Insolvenčního správce do funkce pověřuje předseda krajského, městského, soudu po vybrání ze seznamu správců, který je veden Ministerstvem spravedlnosti. Stejně tak soudem může být své funkce zbaven, odvoláním nebo zproštěním insolvenčního správce. Odvolání z funkce správce může soud z vážných důvodů, na návrh věřitelského výboru nebo insolvenčního správce. Nesouvisí to s porušením povinností vyplývajících z funkce insolvenčního správce.⁵⁴

Naopak zproštěním funkce insolvenčního správce soud potrestá v případě, kdy svou funkci neplní s odbornou péčí, své povinnosti řádně neplní, či došlo k vážnému porušení povinnosti vyplývající ze zákona. Děje se tak na návrh věřitelského výboru, dlužníka nebo návrh být nemusí.⁵⁵

Odměnou pro insolvenční správce se zabývá více vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů. Při konkursu se odměna určuje z výtěžku ze zpeněženého majetku, nejméně pak 45 000 Kč. Pokud majetková podstata

---

⁵³ ŠNOBLOVÁ, Z., NĚMČÁK, V. Insolvenční správce. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-914-2.

⁵⁴ ŠNOBLOVÁ, Z., NĚMČÁK, V. Insolvenční správce. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-914-2.

⁵⁵ Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

nestačí pokrýt tyto nároky, využívá se záloha na náklady insolvenčního řízení. V případě, že je stále nedostatek, uhradí stát zbývající část maximálně do ceny 50 000 Kč.⁵⁶

Pokud je řešením úpadku reorganizace, odměnou pro správce je částka utvořená za každý měsíc trvání reorganizace, avšak první rok je spočítán jako dvanáctinásobek průměrného obratu za měsíc z doby předcházející podání insolvenčního návrhu a pak dvanáctinásobek obratu předešlého roku za reorganizace.

Dále přísluší správci odměna za počet přezkoumaných věřitelských přihlášek, pokud je úpadek řešen reorganizací nebo konkursem, za každou jednu přihlášku pohledávky náleží správci 1 000 Kč, nejvýše však celkem 1 milion Kč.⁵⁷

V případě řešení úpadku oddlužením zpeněžením majetkové podstaty dostane správce odměnu dle vyhlášky nejméně v hodnotě 45 000 Kč. Při řešení pomocí splátkového kalendáře bude výše odměny od 750 Kč za každý měsíc kalendářního roku od zahájení oddlužení po jeho skončení.

Další položka, která náleží insolvenčnímu správci za vykonávání jeho činnosti, je náhrada hotových výdajů. Mezi ty jsou dle vyhlášky zařazeny cestovní náhrady (právně upraveny zákoníkem práce), poštovní a telekomunikační poplatky, náklady spojené s utvářením a ověřováním kopií, opisů, fotokopií a další prokazatelné výdaje.

Insolvenční správci jsou odměnami motivováni k zajištění co nejvyšší výtěžnosti věřitelských pohledávek a zároveň co nejefektivněji vynakládat hotové výdaje. Z funkce insolvenčního správce plyne také velké odpovědnost. Pokud dojde z jeho strany k porušení povinnosti ze zákona či soudem mu daná, plně zodpovídá za majetkovou či jinou škodu, kterou tím způsobil věřitelům, dlužníkovi či třetí straně. V případě, že správce prokáže, že škodě přes veškeré své úsilí zabránit nemohl, soud jej zproští zodpovědnosti.⁵⁸

---

⁵⁶ ŠNOBLOVÁ, Z., NĚMČÁK, V. Insolvenční správce. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-914-2.

⁵⁷ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁵⁸ ŠNOBLOVÁ, Z., NĚMČÁK, V. Insolvenční správce. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-914-2.

3.6.5 Další subjekty procesu insolvence

Mezi další procesní subjekty insolvence patří likvidátor, který za dlužníka v určitém rozpětí pravomocí jedná a plní úkoly potřebné k zajištění součinnosti věřitelských orgánů s dlužníkem, správcem a soudem. Dalším subjektem je státní zastupitelství, které vstupuje do insolvenčního řízení nebo incidenčního sporu.⁵⁹

---

⁵⁹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

3.7 Majetková podstata

Majetkovou podstatou je souhrnně nazýván majetek, který je využit na uspokojení věřitelských pohledávek. Co do majetkové podstaty zahrnout, závisí na insolvenčním navrhovateli. Pokud podal insolvenční návrh sám dlužník, spadá do majetkové podstaty majetek dlužníka, který mu patří ke dni zahájení řízení a který získal i v průběhu insolvenčního řízení. V případě, že navrhovatelem byl věřitel, nedochází k automatickému zablokování disponování s dlužníkovým majetkem, tedy do majetkové podstaty patří majetek dlužníka, který vlastní v době, kdy soud nařídí předběžné opatření. Předběžným opatřením se omezí právo dlužníka disponovat se svým majetkem.⁶⁰

Do majetkové podstaty patří:

- Věc movitá a nemovitá
- Peněžní prostředky
- Podnik ve vlastnictví dlužníka
- Věci hromadné
- Cenné papíry, šeky, listiny, akcie
- Vkladní knížky, listy, vklady
- Obchodní podíl
- Nepeněžité a peněžité pohledávky
- Dlužníkův plat nebo mzda, příjmy nahrazující odměnu za práci
- Práva a jiné majetkové hodnoty, jsou-li ocenitelné penězi

Obsah majetkové podstaty se liší s každým dlužníkem. V zásadě by do majetkové podstaty měl spadat veškerý postihnutelný majetek dlužníka. Vyloučen je pouze majetek, či věci, které nelze ze zákona postihnout exekucí či jiným rozhodnutím. Jedná se především o věci osobní potřeby k uspokojování hmotných potřeb dlužníka a jeho rodiny.⁶¹

---

⁶⁰ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁶¹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

V průběhu řízení může kdykoli insolvenční správce vyjmout z majetkové podstaty práva, věci, pohledávky, které neposlouží k uspokojení pohledávek, např. nedobytná pohledávka nebo neprodejný majetek, majetek s nulovou hodnotou.⁶²

Zjištěný majetek, který lze zahrnout do majetkové podstaty, správce zapíše do tzv. soupisu majetkové podstaty a soud jej zveřejní v insolvenčním rejstříku. Soupisem majetku je nazvána listina, ve které je zapsán, či průběžně dopisován, majetek patřící do majetkové podstaty. Soupis je sledován a aktualizován po dobu celého insolvenčního řízení. Ke správnosti a úplnosti se může vyjádřit jak správce, tak i dlužník, který má právo podat návrh na vynětí majetku z majetkové podstaty, pokud se domnívá, že daný majetek do soupisu nepatří. Při utváření seznamu majetku jsou povinni spolupracovat a napomáhat správci i třetí osoby, orgány státní správy. Právo nakládat s majetkem ze soupisu majetkové podstaty má jen osoba s dispozičním oprávněním.

V soupisu majetkové podstaty je přesně uveden majetek, jeho hodnota, označení účastníka řízení. Hodnotu majetkové podstaty určuje insolvenční správce, jež se řídí údaji z účetnictví dlužníka nebo dle evidence vedené dle zákona o daních z příjmů.

Právo nakládat s majetkovou podstatou má osoba s dispozičním právem. Ve většině případů je tou osobou insolvenční správce. Dispoziční právo mu umožňuje v průběhu řízení nakládat s majetkovou podstatou v rámci oprávnění. Pokud soud nestanoví jinak, osobou dispozičním právem je do rozhodnutí o úpadku sám dlužník, prohlášením konkursu to právo přechází na správce, pokud je povoleno oddlužení či reorganizace osoba s dispozičním právem je ale dlužník.⁶³

Majetkovou podstatu zpeněžuje osoba s dispozičním právem dle toho, jakým způsobem bude úpadek řešen. Jedná se o tři možné způsoby: veřejná dražba, přímý prodej nebo dražba exekutorem, či výkonem rozhodnutí podle občanského soudního řádu. Při vybírání vhodné varianty prodeje je nutné přihlídnout k účelnosti nákladů a snažit se o maximální

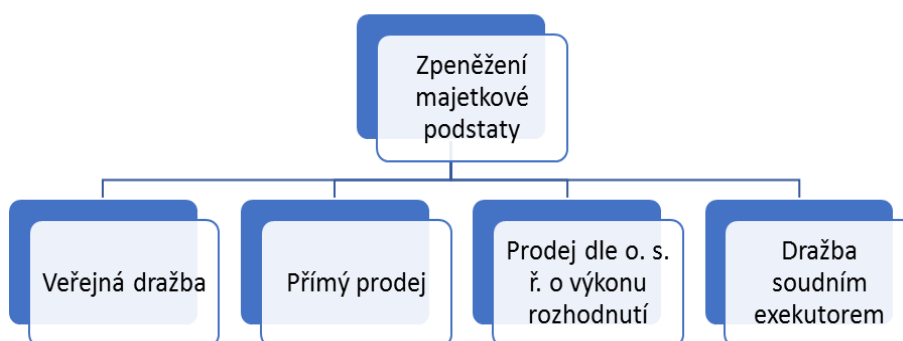
---

⁶² MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁶³ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

možný výtěžek. Závisí také na konkrétním majetku, jeho vlastnostech, lokalitě prodeje a tržní ceně. Samotný způsob pak vybere insolvenční správce, potřebuje však i souhlas výboru věřitelů. Pokud se jedná o prodej zajištěného majetku, je nutné dodržet pokyny zajištěného věřitele. Při veřejné dražbě se postupuje dle zákona o dražbách. Zpeněžení podléhá právní úpravě podle občanského soudního řádu a řeší to okresní soud. V případě zpeněžení mimo dražbu je třeba souhlasu věřitelského výboru a insolvenčního soudu.⁶⁴

Obrázek 1 - Zpeněžení majetkové podstaty

Zdroj: Zákon č.182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, vlastní zpracování

3.7.1 Insolvenční rejstřík

Insolvenční rejstřík je veřejně přístupný informační systém, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti České republiky. Je dostupný na internetové stránce justice.cz a každý občan má právo bezplatně do něj nahlížet, pořizovat si výpisy, kopie. Podle insolvenčního zákona musí obsahovat:⁶⁵

- seznam dlužníků,
- soupis insolvenčních správců,
- insolvenční spisy.

⁶⁴ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

⁶⁵ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

V insolvenčním rejstříku probíhá vyvěšování rozhodnutí soudu, zveřejňování podání, návrhů a dalších informací, které se zakládají do soudních spisů. V současné době by téměř všechny papírové spisy měli být v elektronické verzi.

Do spisů jsou zakládány rozhodnutí insolvenčního soudu, pokyny vydané v rámci insolvenčního či incidenčního řízení, všechna podání patřící do spisu k založení a další informace dle zákona. V elektronické formě je pak spis rozdělen na pět oddílů A, B, C, D a P.

- Oddíl A – řízení do úpadku: v oddílu A jsou zakládány dokumenty a informace, které patří do období před zahájením řízení až do rozhodnutí o úpadku,
- Oddíl B – řízení po úpadku: zahrnuje dokumenty po rozhodnutí o úpadku.
- Oddíl C – incidenční spory: v oddílu C jsou ukládány dokumenty v případě, že se v řízení řeší incidenční spor.
- Oddíl P – přihlášky: v oddílu P jsou evidovány veškeré došlé přihlášky pohledávek a jejich příloh, či opravy.⁶⁶

Vedle funkce informační a evidenční má insolvenční rejstřík i funkci doručovací, oznamovací. Podle zákona totiž platí, že veškerá rozhodnutí, vyhlášky, předvolání a jiné písemnosti v insolvenčním řízení se doručují, vyvěšují na úřední desce a současně se musí zveřejnit právě v insolvenčním rejstříku. Pokud je uvedeno, že písemnost je doručena zveřejněním v rejstříku, je považována za doručenu dnem a časem zveřejnění v insolvenčním rejstříku. Čas a datum zveřejnění je evidován.⁶⁷

3.8 Zahájení insolvenčního řízení

Řízení bude zahájeno pouze na základě podání insolvenčního návrhu na příslušný soud v den doručení. Návrh může podat dlužník nebo věřitel.

Účinky zahájení insolvenčního řízení nastávají v době, kdy je zveřejněna vyhláška v insolvenčním rejstříku a končí skončením insolvenčního řízení. To jsou účinky, které se

---

⁶⁶ Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

⁶⁷ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

zaměřují na zajištění dlužníkovu majetku tak, aby z něj bylo využito co možná nejvíce pro všechny věřitele a tím umožněno co nejefektivnější řešení úpadku dlužníka.⁶⁸

- pohledávky a další práva související s majetkovou podstatou jsou uplatňovány přihláškou pohledávky,
- uplatňování práva na uspokojení ze zajištění ve vztahu k majetku dlužníka, lze provést pouze za stanovených podmínek insolvenčního zákona,
- exekuci, která by postihla dlužníkův majetek, majetkovou podstatu, nebo výkon rozhodnutí, může být nařízeno, ale nelze jej provést.

Po zahájení insolvenčního řízení mohou ihned věřitelé nárokovat své pohledávky pomocí přihlášky, aniž by je musel vyzývat soud. Soud je povinen tyto přihlášky evidovat. Pokud není insolvenčním soudem rozhodnuto jinak, je povinen se dlužník zdržet hlasování a manipulace s majetkovou podstatou a majetkem, který do ní může patřit.

Toto omezení se nevztahuje pouze na nezbytná opatření:

- splnit povinnosti stanovené zvláštními právními předpisy,
- provozovat podnik v běžném podnikání,
- odvrátit bezprostřední škody a dodržovat procedurální sankce.

Soud může stanovit předběžného insolvenčního správce před samotným rozhodnutím o úpadku, který bude mít v pracovní náplni především zjistit a zajistit dlužníkův majetek, přezkum jeho účetnictví a vypracovat zprávu o své činnosti. Pokud soud nerozhodne jinak o osobě správce, stane se tento dočasný správce insolvenčním správcem s plnými pravomocemi, s plnou působností.⁶⁹

3.8.1 Moratorium

Podat návrh na vyhlášení moratoria je dlužník oprávněn před zahájením řízení nebo v době stanovené po jeho zahájení. Během moratoria, které oznámil insolvenční soud ne více než

---

⁶⁸ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁶⁹ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

tři měsíce, nemůže být vydáno rozhodnutí o úpadku. Dlužníkovi dává příležitost vyrovnat se svými věřiteli před zahájením celého řízení.⁷⁰

3.9 Rozhodnutí o úpadku

Pokud se zjistí, že dlužník je v úpadku nebo mu hrozí, soud rozhoduje o vydání rozhodnutí o úpadku, jež musí obsahovat mimo jiné i:⁷¹

- soudní výrok o stanovení insolvenčního správce,
- výzvu pro věřitele, kteří dosud nepodali přihlášky svých pohledávek, aby tak provedli ve stanovené lhůtě minimálně třiceti dnů a nejdéle dva měsíce,
- stanovení místa a data schůze věřitelů (nejpozději dva měsíce po rozhodnutí o konkurzu), u přezkumného jednání se jedná o lhůtu do dvou měsíců od konce lhůty přihlašovací,
- výzvu věřitelům, aby bezodkladně informovali insolvenčního správce, jaká použijí zajišťovací práva na dlužníka, jeho věcech, pohledávkách, právech či jiných hodnotách,
- příkaz, kterým se uvede dlužník, pokud tak již neučinil, ve stanovené době předat insolvenčnímu správci seznamy svých aktiv a pasiv, majetku, závazků a svých věřitelů a případných dlužníků,
- oznámení masového média, sdělovacího prostředku, ve kterém bude zveřejněno insolvenčním soudem rozhodnutí.

Insolvenční soud ustanoví insolvenčního správce nejpozději v rozhodnutí o dlužníkově úpadku. Stane se tak na základě doporučení předsedy soudu. Ten zhodnotí osobu dlužníka a jeho majetkové poměry, vezme ohled na odbornou způsobilost správce a dosavadní průběh řízení. Insolvenčního správce mohou odvolat věřitelé a zvolit si nového na nejbližší schůzi věřitelů, která se uskuteční po přezkumném jednání. Pokud na schůzi hlasovala pro nového insolvenčního správce nejméně polovina všech přihlášených věřitelů (přihlášení k předcházejícímu dni konání schůze), je usnesení přijato. V případě, že je třeba

---

⁷⁰ SCHELLEOVÁ, I. *Firma v konkurzním řízení*. Praha: Computer Press, 2001. ISBN 80-7226-454-0.

⁷¹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

v insolvenčním řízení řešit problematiku, kdy je třeba odbornou specializací správce, může do řízení vstoupit zvláštní insolvenční správce.⁷²

Po vynesení rozhodnutí má insolvenční správce hlavní úkol. Zejména je povinen sestavit seznam přihlášených pohledávek v pořadí, v jakém byly doručeny na insolvenční soud, následně tento seznam musí aktualizovat a vést. Podané přihlášky pohledávek insolvenční správce musí přezkoumat, kontroluje dle doložených dokladů a vedeného účetnictví. Přezkoumává pohledávku, zkoumá pravost, pořadí a výši. Dále pak insolvenční správce musí zjistit dlužníkův majetek, který lze zahrnout do majetkové podstaty. Správce má oprávnění provádět vlastní průzkum.

Již před přezkumným jednáním má dlužník právo se vyjádřit k přihlášeným pohledávkám na výzvu správce. Názor dlužníka je zaznamenán na seznam pohledávek. Na samotném jednání o přezkumu pohledávek má dlužník právo popřít výši, pravost nebo pořadí přihlášených pohledávek věřitelů. Popřít pohledávku může i přihlášený věřitel v zákonem stanoveným způsobem.⁷³

---

⁷² MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁷³ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

3.10 Způsob řešení úpadku

Určení, jak bude úpadek řešen, vyplyne z rozhodnutí o úpadku. Obecně je třeba rozhodnout ve lhůtě tří měsíců od vydání rozhodnutí o úpadku, nikoliv však dřív, než se uskuteční schůze věřitelů rozhodnutím svolaná.

Pokud v rozhodnutí o úpadku nebylo stanoveno rozhodnutí o tom, jakým způsobem úpadek řešit, je třeba doplnit následující:

- stanovisko správce, zda je vhodný navržený způsob řešení úpadku,
- stanovisko věřitelů o vhodném způsobu řešení úpadku dlužníka.

Z výše zmiňovaného vyplývá, že se zákonodárce snaží proces rozhodování o samotném řešení zrychlit a zároveň posílit věřitelům rozhodovací roli. Rozhodnout o způsobu vyřešení úpadku dlužníka je oprávněna, ne však povinná, schůze věřitelů. Dané usnesení pak insolvenční soud zrušit už nemůže. Pokud se na schůzi věřitelé nedohodnou na žádném způsobu řešení úpadku dlužníka, v tom případě přichází na řadu insolvenční soud, který rozhodne.⁷⁴

Aby insolvenční soud mohl stanovit způsob řešení, musí se nejdříve projednat zpráva o probíhajícím insolvenčním řízení, činnost insolvenčního správce, ve které musí být uvedeny okolnosti ohledně dlužníkových majetkových poměrů. Jedná se o důležitý podklad k samotnému rozhodnutí. Dále je nutné k rozhodnutí o řešení i souhlas insolvenčního správce k navrženému způsobu řešení, jeho vyjádření.

Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku znamená:

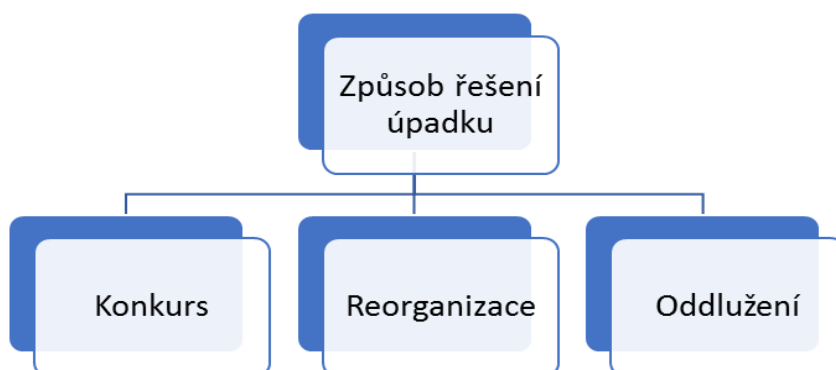
- rozhodnutí povolení oddlužení,
- rozhodnutí o prohlášení konkursu na dlužníkův majetek,
- rozhodnutí o povolení reorganizace.⁷⁵

---

⁷⁴ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁷⁵ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

Obrázek 2 - Způsob řešení úpadku

Zdroj: Zákon č.182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, vlastní zpracování

3.10.1 Reorganizace

Reorganizace je způsob řešení úpadku, při kterém dochází k postupnému uspokojení věřitelských pohledávek dle schváleného reorganizačního plánu, zatímco dlužník nadále pokračuje ve své podnikatelské činnosti. Návrh na řešení úpadku reorganizací podává dlužník, nebo věřitel nejdéle do deseti dnů před schůzí věřitelů. Dlužníkuv návrh má přednost před návrhem věřitele.

V rozhodnutí o způsobu řešení úpadku reorganizací nechybí také:

- kdo je insolvenčním správcem,
- výzva dlužníkovi k předložení reorganizačního plánu do 120 dnů,
- možnosti o podmínky, zda mohou předložit reorganizační plán i jiné osoby.

Reorganizační plán má zásadní význam v reorganizaci. Na tvorbě plánu se podílejí všechny subjekty procesu. Návrh, který předkládá dlužník prioritně, je projednán následně na schůzi věřitelů a poté schválen soudem. Prostřednictvím plánu reorganizace je uskutečňováno množství nápravných opatření, které vedou k vyššímu prospěchu než v případě, kdyby byl úpadek řešen konkursem.⁷⁶

⁷⁶ epravo.cz, *Reorganizace a zánik závazku*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/soudni-rozhodnuti/reorganizace-a-zanik-zavazku-100857.html>

Reorganizace formou:

- Prodej majetku, majetkové podstaty nebo části,
- restrukturalizace věřitelských pohledávek,
- vydávání majetku dlužníka věřitelům nebo převod na právnickou osobu nově založenou s majetkovou účastí věřitelů,
- fúze,
- zajištění financování činnosti dlužníka, jeho podnikání,
- emise cenných papírů či akcií dlužníkem,
- změna stanov či zakladatelského dokumentu.

Ve většině případů svolává insolvenční soud zvláštní schůzi věřitelů k projednání plánu reorganizace, kde proběhne hlasování o jeho přijetí. Pokud se většina věřitelů, kteří představují v součtu minimálně polovinu z celkové výše přihlášených pohledávek, vysloví v hlasování pro, je plán přijat. Na plnění reorganizačního plánu dohlíží insolvenční správce a věřitelský výbor.

Účinnost reorganizačního plánu tlumí nároky všech věřitelů a třetích stran proti dlužníkovi zahrnuté do plánu reorganizace a jsou nahrazeny samotným reorganizačním plánem, tj. že stávající závazky budou nahrazeny novými závazky.

Řešení úpadku reorganizací může skončit třemi způsoby:

- splnění plánu reorganizace (dlužník je fakticky bez dluhů),
- transformace reorganizace na konkurs (vede to k účinkům spojeným s konkursem),
- rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu je zrušeno.⁷⁷

3.10.2 Konkurs

Podle insolvenčního zákona je konkurs definován jako jeden ze způsobů řešení úpadku, jehož podstata spočívá v tom, že po rozhodnutí o konkursu jsou pohledávky věřitelů

---

⁷⁷ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

uspokojovány z výnosu získaný zpeněžením majetkové podstaty, zároveň neuspokojené pohledávky nebo zbývající části nezaniknou. Soud rozhoduje buď rozhodnutím samostatným, nebo spojením s rozhodnutím o úpadku v případě, že není možné využít u dlužníka možnosti oddlužení či reorganizace.

Rozhodnutím o konkursu je insolvenční správce oprávněn k nakládání s majetkovou podstatou dlužníka, s tím spojená práva a povinnosti s tím související. Zejména se jedná o práva akciová, pokud v majetkové podstatě jsou nějaké akcie, obchodní tajemství a mlčenlivost. Správce také vystupuje jako zaměstnavatel vůči dlužníkovým zaměstnancům, stará se o provoz podniku dlužníka, spravuje účetnictví a daňovou povinnost. Od prohlášení konkursu může jen insolvenční správce vymáhat pohledávky, dávat insolvenční návrhy, či žaloby, přijímat platby. Mezi správcovu hlavní činnost však patří zajistit, zjistiť a sepsat seznam dlužníkovu majetku a přihlášených pohledávek, připravit přezkumné jednání a schůzi věřitelů, sestavit přehled o majetku a závazcích, příjmech, výdajích a účetní závěrky.

Jakmile nabyde rozhodnutí právní moc po první schůzi věřitelů, insolvenční správce vyřídí zpeněžení majetkové podstaty dle soupisu dlužníkovu majetku. Převede se veškerý dlužníkův majetek, který spadá do podstaty, na peníze, aby se uspokojilo co nejvíce věřitelů. Účelem konkursu je uspokojit poměrně všechny zjištěné věřitelské pohledávky a pro snazší uspokojování je nutné majetek převést na peníze. Do zpeněžení se zahrne i dlužníkův bankovní účet a jeho hotovost. Jak probíhá zpeněžování, fáze a ukončení, o tom musí informovat pravidelně insolvenční správce soud a věřitelský výbor. Při ukončení zpeněžování dá vědět i správci daně, soudnímu exekutorovi nebo dalším orgánům, u kterých je vedeno nějaké řízení proti dlužníkovi.⁷⁸

Zpeněžení majetkové podstaty lze provést těmito způsoby:

- veřejná dražba,
- prodej nemovitých a movitých věcí dle občanského soudního řádu,
- prodej majetku mimo dražbu.

---

⁷⁸ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

Výtěžek ze zpeněžení majetku se využije k uspokojení nároků věřitelů a k pokrytí nákladů na řízení. Když není výnos dostatečný, je použita záloha, kterou poskytl výbor věřitelů, nebo záloha na náklady insolvenčního řízení. V případě, že nestačí ani tyto zálohy, rozhodne insolvenční soud o pořadí a výši úhrad.⁷⁹

Po zpeněžení majetkové podstaty na závěr předloží insolvenční správce konečnou zprávu soudu. Konečná zpráva musí podle insolvenčního zákona obsahovat:

- seznam pohledávek, které jsou uspokojené a které ještě zbývají,
- přehled o výdajích vzniklých v souvislosti s řízením a správou majetkové podstaty,
- soupis majetkové podstaty, která byla zpeněžena a s jakým výsledkem,
- přehled majetku, který zpeněžen nebyl, uvedení důvodu,
- přehled výsledků částečného rozvrhu, pokud byl,
- záznam o plnění zajištěných pohledávek promítnutý do rozvrhu,
- seznam jednání a úkonů důležitých v rámci insolvenčního řízení,
- charakteristiku činnosti správce s kvantifikací jeho finančních výsledků.

Závěrečná zpráva musí mít za následek rozdělení konkrétní částky mezi věřiteli. Spolu s ní podá správce na insolvenční soud vypořádání jeho odměny a výdajů. Konečná zpráva je následně zveřejněna v insolvenčním rejstříku a na úřední desce příslušného insolvenčního soudu vyhláškou. Pokud ve lhůtě patnácti dnů od jejího zveřejnění nemá nikdo námítky, soud následně nařídí jednání, na kterém dojde k usnesení o schválení konečné zprávy.⁸⁰

Jakmile rozhodnutí o schválení závěrečné konečné zprávy nabyde právní moc, předkládá insolvenční správce soudu návrh rozvrhového usnesení, kde stojí, kolik bude vyplaceno za každou pohledávku vedenou v seznamu pohledávek. Insolvenční soud na základě toho pak vydá rozvrhové usnesení, ve kterém určí, jaké částky mají být vyplaceny jakým věřitelům. Všechny přihlášené věřitelské pohledávky vedené v rozvrhu jsou uspokojovány poměrně

---

⁷⁹ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁸⁰ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

dle své výše. Přednost mají dosud neuhrazené pohledávky za majetkovou podstatou, výdaje a odměna insolvenčního správce a pohledávky zajištěné. Insolvenční soud v průběhu řízení může dle zákona využít i tzv. částečný rozvrh. Může tím urychlit celé řízení a dojde i k alespoň částečnému uspokojení pohledávek.⁸¹

Insolvenční soud dle zákona může rozhodnout o zrušení konkursu v následujících případech:

- pokud se zjistí, že úpadek dlužníka nebyl dosud potvrzen; to neplatí, jestliže je podstatná část majetku již zpeněžena,
- pokud se zjistí, že neexistuje žádný zapsaný věřitel a nezbývají žádné pohledávky za majetkovou podstatou a jim podobné neuspokojené,
- soud obdržel zprávu od insolvenčního správce o splnění a dodržení rozvrhového usnesení,
- pokud se zjistí, že majetek dlužníka je zcela nedostačující k uspokojení přihlášených pohledávek,
- dlužník podá návrh na zrušení konkursu, spolu s ním musí doložit i listinu se souhlasem všech věřitelů a insolvenčního správce.

Pokud je dlužník fyzická osoba, nepodnikatel, a nemá více než padesát věřitelů, využije se tzv. nepatrný konkurs. Nepatrný konkurs je rychlejší a zjednodušený proces s drobnými odchylkami uvedenými v zákoně.⁸²

3.10.3 Oddlužení

V případě, že dlužníkovi je povoleno úpadek řešit oddlužením, je mu zároveň přidělen insolvenční správce a stanovena lhůta pro podávání přihlášek věřitelů. Na přezkumném jednání insolvenční soud provede přezkum přihlášených pohledávek, vyjádřit se k nim může i dlužník. Následně po přezkumném jednání je naplánována schůze věřitelů, kde se

---

⁸¹ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

⁸² MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

věřitelé mimo jiné rozhodnout o způsobu oddlužení. Pokud se na schůzi věřitelé nedostaví, o způsobu oddlužení rozhodne soud.

První variantou řešení úpadku oddlužením je zpeněžení majetkové podstaty dlužníka. Insolvenční správce sepíše majetkovou podstatu dlužníka a zpeněží ji. Netýká se to pak majetku nabytého po schválení oddlužení. Po zpeněžení se výtěžek rozdělí mezi přihlášené věřitele přiměřeně, princip je vysvětlen v předchozích úpravách úpadku dlužníka. V případě zajištěného věřitele je uspokojen prvotně on z majetku, který je předmětem zajištění.

Druhou možností v oddlužení je plnění splátkového kalendáře. Insolvenční soud v tomto případě pak nařídí plátcí platu či mzdy nebo dlužníkových jiných příjmů, aby zaslal dotčenou část příjmu insolvenčnímu správci. Ten pak rozdělí danou částku dle poměru pohledávek mezi nezajištěné věřitele, jak rozhodne soud. Dlužník je povinen po dobu pěti let dodržovat splátkový kalendář a tím pak uspokojí alespoň 30 % pohledávek věřitelů. Dodržuje-li dlužník své povinnosti, soud ho pak po této době osvobodí od zbývajících dluhů. To však ale neznamená, že nesplacené dluhy zanikají, i nadále existují formou naturální obligace⁸³.

3.11 Věřitelé a jejich postavení v insolvenčním řízení

Účast věřitelů a jejich postavení v insolvenčním řízení je upravena zásadami insolvenčního řízení. Základním aspektem je typ pohledávky věřitele, dle toho se pohledávky zařazují do skupin a závisí i na způsobu jakým bude úpadek řešen. Stejně skupiny i typy věřitelů budou pak mít v řízení stejné postavení a jsou pak uspokojováni stejným způsobem.

Insolvenční zákon rozeznává dva typy věřitelů. Prvním z nich je typ věřitelů, kteří podají přihlášku pohledávky a tím uplatňují své nároky. Jsou to přihlášení zajištění a nezajištění

---

⁸³ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

věřitelé. V druhé skupině jsou věřitelé, jež přihlášku nepodávají, jsou to tzv. věřitelé za podstatou.⁸⁴

3.11.1 Zajištění věřitelé

Za zajištěného věřitele se má ten věřitel, který má svou pohledávku zajištěnou majetkem, který se nachází v majetkové podstatě dlužníka. Stane se tak jen díky zástavnímu právu, zadržovacímu právu, zajišťovacímu převodu nemovitosti, omezení převodu nemovitosti.

Nutnou podmínkou potřebnou k akceptaci zajištění v insolvenčním řízení je požadavek, aby předmět zajištění byl ve vlastnictví dlužníka zahrnutý do majetkové podstaty. Po splnění těchto nutných podmínek mohou být po vydání usnesení tito zajištění věřitelé se svými pohledávkami být uspokojeni zpeněžením věci, majetkové hodnoty a práv, čím byli zajištěni.⁸⁵

3.11.2 Nezajištění věřitelé

Do této skupiny patří věřitelé, jejichž pohledávky vznikly před insolvenčním řízením až do rozhodnutí soudu. Mohou to být právnické osoby, fyzické nebo stát. Většina pohledávek pochází z úvěrů, půjček, poplatků, pojištění, z obchodních vztahů atp. svůj nárok musí věřitel přihlásit do insolvenčního řízení na formuláři daném zákonem jako přihláška pohledávky.

Věřitel v insolvenčním řízení smí uplatnit své nároky vykonatelné i nevykonatelné. Vykonatelné nároky jsou nároky, o kterých bylo pravomocně rozhodnuto ve prospěch věřitele. Ty věřitel přihlásí i s částkou vyčíslojící náklady na vymáhání pohledávek spolu s náklady na řízení. Naopak nevykonatelné nároky jsou nároky, o kterých dosud soud, rozhodčí soud nebo orgán státní správy pravomocně nerozhodl. Nelze tedy přesně vyčíslit celková výše pohledávky a nákladů.⁸⁶

---

⁸⁴ epravo.cz, *Postavení zajištěných věřitelů podle nového insolvenčního zákona*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-zajistenych-veritelu-podle-noveho-insolvencniho-zakona-53343.html>

⁸⁵ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁸⁶ epravo.cz, *Postavení zajištěných věřitelů podle nového insolvenčního zákona*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-zajistenych-veritelu-podle-noveho-insolvencniho-zakona-53343.html>

3.11.3 Věřitelé za majetkovou podstatou

Věřitelé s pohledávkami za majetkovou podstatou patří do skupiny věřitelů, kteří nepodávají přihlášku pohledávky. V podstatě se jedná o pohledávky, které se objevily po účinnosti soudního rozhodnutí o úpadku. Tím, že nebyl automaticky ukončen provoz dlužníkovy podniku, vznikají další pohledávky spojené s náklady na provoz a náklady na zpeněžování. Tyto zmíněné pohledávky mají v uspokojování přednostní právo a budou tak přednostně vyřizovány kdykoli v průběhu celého řízení.

Jako další pohledávky za majetkovou podstatou je třeba zmínit i pohledávky vzniklé jako náklady věřitelského výboru při čerpání právních, ekonomických a dalších odborných služeb k výkonu funkce, poskytnuté zálohy věřiteli, insolvenčnímu správci, a další výdaje vzniklé třetím osobám v případech daných zákonem.⁸⁷

3.12 Další typy pohledávek

Ještě je třeba zmínit pohledávky, které se v rámci insolvenčního řízení neuspokojují. Zejména sem patří příslušenství pohledávek, jako jsou úroky z prodlení, sankce, pokuty aj. jako další sem patří podřízené pohledávky a pohledávky členů družstva nebo společníků. Při uspokojování pohledávek podřízených je důležitá jejich vzájemná závislost na míře podřízenosti, tím je určeno pořadí uspokojení. Na posledním místě jsou uspokojovány poměrně pohledávky společníkům a členům družstva. Podřízené pohledávky však v praxi nejsou příliš časté.⁸⁸

---

⁸⁷ epravo.cz, *Postavení zajištěných věřitelů podle nového insolvenčního zákona*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-zajistenych-veritelu-podle-noveho-insolvencniho-zakona-53343.html>

⁸⁸ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

3.13 Podání přihlášek pohledávek

Jedná se o procesní povinnost nezajištěného i zajištěného věřitele. Podáním přihlášky pohledávky věřitel uplatní svá práva v insolvenčním řízení. Lhůta pro přihlášení pohledávek je minimálně třicet dní a maximálně až dva kalendářní měsíce od rozhodnutí a je zveřejněna v insolvenčním rejstříku dle usnesení insolvenčního soudu. Věřitelé však mohou uplatňovat přihlášky už v době samotného zahájení řízení před rozhodnutím.

Přihláška pohledávky musí obsahovat co nejvíce potřebných údajů o smlouvě, či jiných skutečnostech, které stojí za vznikem pohledávky. Pohledávku je třeba ocenit v penězích i v případě, že nejde o peněžitou pohledávku. Za uvedené skutečnosti v přihlášce odpovídá věřitel. Dále je nutné s přihláškou doložit na insolvenční soud i potřebné přílohy, dokumenty, smlouvy, listiny, na něž se v přihlášce odvolává.

Přihlášené přihlášky pohledávek posoudí co do správnosti a náležitosti insolvenční správce. Pokud nalezne nějaké vady, či překážky, vyzve správce věřitele k nápravě, nebo k dodatečnému doložení dokladů, s lhůtou na opravu. Pokud věřitel neopraví nebo nedoloží listiny ve lhůtě dle výzvy, soud vydá rozhodnutí o nepřihlížení k této přihlášce. Věřitel má právo vzít zpět svou přihlášku pohledávky po celou dobu probíhajícího insolvenčního řízení. Soud poté vydá rozhodnutí o zpětvzetí přihlášky. Zároveň do konání přezkumného řízení může věřitel měnit, upravovat výši a pořadí své pohledávky.⁸⁹

3.14 Věřitelé a jejich účast v insolvenčním řízení

Přihlášením pohledávek do insolvenčního řízení dává věřitelům notný vliv na průběh celého řízení. Ze zákona je jejich postavení posilováno. Svůj vliv uskutečňují věřitelé pomocí věřitelských orgánů, tedy věřitelský výbor, schůze věřitelů nebo přes zástupce.⁹⁰

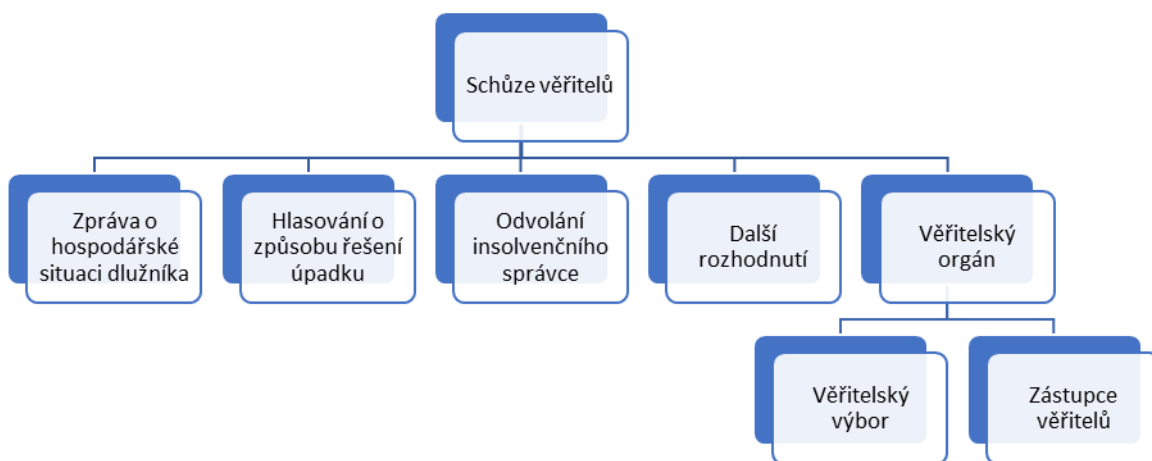
⁸⁹ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

⁹⁰ epravo.cz, *Postavení zajištěných věřitelů podle nového insolvenčního zákona*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-zajistenych-veritelu-podle-noveho-insolvencniho-zakona-53343.html>

3.14.1 Věřitelské orgány

Mezi věřitelské orgány patří věřitelský výbor, zástupce věřitelů a schůze věřitelů.⁹¹

Obrázek 3 - Věřitelské orgány

Zdroj: Zákon č.182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, vlastní zpracování

3.14.2 Schůze věřitelů

Jedná se o nejvyšší orgán za věřitele v insolvenčním řízení. Jednání a pravidla jsou obdobná jako pro valnou hromadu. Vše je odvislé od míry počtu hlasů, která je daná výší přihlášených pohledávek.

V rámci schůze věřitelů se volí a odvolávají členové výboru, určují se náhradníci či zástupci, rozhoduje se o funkci prozatímního výboru atp. Na schůzi věřitelů se rozhoduje hlasováním. Aby byla vyslovena platnost hlasování je třeba prosté většiny hlasů přítomných věřitelů a dle výše jejich pohledávky.⁹²

⁹¹ epravo.cz, *Postavení zajištěných věřitelů podle nového insolvenčního zákona*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-zajistenych-veritelu-podle-noveho-insolvenčního-zákona-53343.html>

⁹² BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

Schůzi věřitelů sezve insolvenční soud, které ji i řídí. Sezývá z vlastního popudu, nebo na žádost insolvenčního správce, výboru nebo z požadavku minimálně dvou věřitelů. Schůze má právo se zúčastnit dlužník, přihlášení věřitelé, insolvenční správce, popřípadě odbory z dlužníkovy podniku. Pokud se věřitel nemůže zúčastnit hlasování a hlasovat chce, může to tak učinit pomocí hlasovacího lístku na předepsaném formuláři v předepsané lhůtě a s úředně ověřeným podpisem.⁹³

3.14.3 Věřitelský výbor

Věřitelský výbor má za úkol ochránit společný věřitelský zájem, pokud je přihlášeno více než padesát věřitelů do řízení. O složení a členech výboru rozhodne schůze věřitelů. Do výboru mohou být zvoleni přihlášení věřitelé, kteří se zvolením dali souhlas. Člen výboru nesmí být podjatý, měl by být důvěrný a způsobilý k funkci. Své kandidáty navrhnou zvláště zajištění a zvláště nezajištění věřitelé. Věřitelskému výboru předsedá předseda, který jednání řídí a svolává jednání výboru. Rozhodování probíhá hlasováním a většina rozhoduje. V nerozhodném stavu je předsedův hlas silnější.

Povinnostmi věřitelského výboru je ochrana společného zájmu věřitelů a součinnost s insolvenčním správcem při plnění kroků nutných v insolvenčním řízení. Členové výboru jsou povinni jednat odborně, chránit a upřednostňovat společné zájmy nad svými. Při neobornosti či porušení povinností ručí za škodu či újmu tím vzniklou. Z výkonu plyne členům nárok na odměnu a nárok na náhradu nákladů souvisejících s výkonem funkce. Přiměřenou odměnu stanovuje insolvenční soud, nesmí však překročit 5 % odměny insolvenčního správce.⁹⁴

3.14.4 Zástupce věřitelů

V případě, že do insolvenčního řízení se přihlásí méně než 50 věřitelů, nemusí být založen věřitelský výbor ani schůze věřitelů, postačí zvolení zástupce věřitelů a případně jeho náhradníka. Co do pravomocí a kompetencí platí vše jako pro věřitelský výbor.

---

⁹³ BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

⁹⁴ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

4 Praktická část

V této části budou představeny dvě možnosti řešení úpadku fyzických osob v české právní úpravě. V prvním případě bude rozebrán způsob řešení osobního bankrotu zpeněžením majetkové podstaty. Druhý příklad popisuje oddlužení pomocí plnění splátkového kalendáře. Pro praktickou část byly vybrány úpadky, které jsou vyřešené, aby bylo možné popsat všechny fáze řízení.

4.1 Zpeněžení majetkové podstaty

4.1.1 Dlužník a řízení do úpadku

Marta T.

Návrh na povolení oddlužení podala v roce 2013 dlužnice poštou na příslušný soud, podle trvalého bydliště spadá pod Krajský soud v Českých Budějovicích. Insolvenční návrh je současně spojen s návrhem na povolení oddlužení. V zákonem daném formuláři dlužnice zaškrtnla zpeněžení majetkové podstaty jako navrhovaný způsob řešení oddlužení. V popisu skutečností dlužnice má povinnost uvést, co nejvíce zásadních informací o tom, aby bylo zřejmé, že se jedná o úpadek, dle charakteristických podmínek, které musí splňovat. Dále by tam měl být uveden počet celkových závazků, o kterých dlužnice ví, jak dlouho jsou po splatnosti. Zároveň by zde měl být uveden nástin situace, která způsobila neschopnost platit své závazky řádně a včas.⁹⁵

Ve formuláři se dále vyplňují následující údaje např.:

- **Očekávané příjmy dlužníka v následujících pěti letech**

Zde by měly být uvedeny veškeré příjmy, renty, důchody, které se pravidelně vyskytují. Marta T. zde uvedla, že pobírá rentu v částce 8 854 Kč. Tento příjem pak vynásobí pěti lety a vyjde jí očekávaný příjem. Důležité je také tyto příjmy doložit v příloze návrhu.

- **Údaje o všech dlužníkových příjmech za poslední tři roky**

---

⁹⁵ Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

Opět je třeba doložit složenky, výplatní pásky a podobné dokumenty dosvědčující tyto skutečnosti.

- Počet vyživovaných osob

Uvede se stav, ke kolika osobám má dlužník vyživovací povinnost – k manželce/manželovi, k dětem, jiným osobám.

Marta T. má již dospělou dceru a žije sama, tzn. že vyživovací povinnost k žádné osobě nemá.

- **Dřívější insolvenční řízení či jiná řízení řešící úpadek za posledních pět let**

Dlužník je povinen potvrdit, že po určitou dobu soudně úpadek neřešil, pokud ano, soud by mu návrh zamítl. Do pěti let po oddlužení nesmí být dlužník znovu v insolvenci, jinak by soud rozhodnutí zrušil.

- **Popis veškerého majetku dlužníka**

Majetek, který není předmětem zajišťovacích práv.

Zde většinou dlužníci uvádí majetek pro osobní potřebu, zároveň věci, které nejsou příliš hodnotné. Nejsou vhodné ani ke zpeněžení, či aukci.

Marta T. uvedla, že vlastní lednici za pořizovací cenu 7 000 Kč, pračku v pořizovací hodnotě 6 500 Kč, mrazák 6 000 Kč a televizor v ceně 9 000 Kč. U každé položky v seznamu majetku by měla být pořizovací cena a cena ve stavu, v něm se věc nachází při sepsání seznamu majetku. Dlužnice byla vyzvána k nápravě chybějící skutečné ceny.⁹⁶

Majetek, který je předmětem zajišťovacích práv.

V tomto bodě se uvádí ke zpeněžování důležité údaje, tedy majetek, který je možný využít, nebo jsou na něj uplatněna určitá zajišťovací práva.

Dlužnice zde má rodinný dům, který je zajištěn zástavním právem smluvním, v hodnotě 700 000 Kč. Tato položka je nutná doložit znaleckým posudkem, protože se jedná o nemovitost, nebo majetek, který slouží k zajištění.

- Popis všech závazků dlužníka

---

⁹⁶ Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

Tato část je rozdělena na 4 části: závazky, ze kterých ne/vyplývá právo na uspokojení zajištění – nevykonatelné; závazky, ze kterých ne/vyplývá právo na uspokojení ze zajištění – vykonatelné.

V případě dlužnice Marty u nevykonatelných závazků, u nichž právo na uspokojení nevyplývá, má vypsane nesplácené úvěry a dlužné pojistné. K popisu závazků se také doplňuje věřitel a výše závazku. Většina těchto závazků pochází z rychlých půjček, internetových nabídek, expresních nabídek půjčení peněz apod. Nabízejí peníze ihned téměř bez jakéhokoli dokladu a o to vyšší je pak úroková míra. Další závazek je dluh z neplacení pojistného. V kategorii nevykonatelných závazků, ze kterých plyne právo na uspokojení zajištění je hypoteční úvěr. V závazcích vykonatelných, ze kterých neplyne zajišťovací právo, má dlužnice zapsané poplatky za svoz odpadu, dlužné pojistné, nesplacený účet za telefonní služby, nesplácené úvěry, dluh městu, nesplacenou pokutu apod. Vždy je nutné uvést popis závazku, čeho se to alespoň týká, označení rozhodnutí, pokud už to třeba má evidován exekutor, jméno věřitele a výše závazku.⁹⁷

Dále je nutné vypsát seznam příloh, které dlužník dokládá spolu s insolvenčním návrhem. Pokud není návrh doložen přílohami, soud může rozhodnutím návrh odmítnout. Mezi povinné přílohy insolvenčního návrhu patří:

- Seznam majetku, náležitosti ohledně práv a zajištění,
- seznam všech závazků, označení vykonatelnosti, věřitele, výše pohledávek,
- doložení listin o příjmech dlužníka za poslední tři roky, daňová přiznání, výpis z bankovního účtu,
- výpis z rejstříku trestů
- ostatní listiny, které v insolvenčním návrhu jsou zmíněné, na něž se odvolává, důkazné materiály apod.⁹⁸

Veškeré přílohy, které budou přiloženy k návrhu, musí být očíslované a v seznamu vypsane.

---

⁹⁷ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

⁹⁸ MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

Na závěr insolvenčního návrhu dlužník celý formulář stvrdí podpisem s úředním ověřením. Insolvenční návrh po doručení na insolvenční soud se ihned zapisuje do systému a ve lhůtě tři hodin musí být zveřejněn v insolvenčním rejstříku.

Dlužnice nedoložila řádně dle povinnosti znalecký posudek na nemovitost, kterou má sepsanou v seznamu majetku v zajišťovacím právu, tak byla soudem vyzvána k nápravě ve lhůtě 7 dnů. Soud v případě nedoložení potřebných dokumentů, návrh na povolení oddlužení odmítne. Dlužnice o tom byla poučena usnesením. Znalecký posudek následně doručila na insolvenční soud. Cena nemovitosti byla znalcem oceněna na 3 391 870 Kč.⁹⁹

Ve fázi řízení do úpadku insolvenční soud pověří vyššího soudního úředníka, asistenta soudce a předseda soudu přidělí věc k vyřízení insolvenčnímu soudci. Řízení dostane spisovou značku a vše se od začátku pod touto spisovou značkou bude ukládat do spisu. Dále se v této fázi určí insolvenční správce, který bude mít tuto dlužnici na starost v rámci insolvenčního řízení.

Dlužnice splnila všechny náležitosti insolvenčního návrhu a po přezkumu, soud vydal usnesení, že zjišťuje úpadek dlužníka a povoluje vyřešit úpadek oddlužením. Následně jsou také vyzváni věřitelé, kteří ještě nepřihlásili své pohledávky, ať tak učiní v předepsané lhůtě. Vše je zveřejňováno v insolvenčním rejstříku, který je veřejně dostupný. Poté soud nařídí přezkumné jednání, kde se přezkoumají přihlášené pohledávky, zároveň na to ihned naváže schůze věřitelů. Na schůzi věřitelů se rozhodne o volbě a hlasovacích právech a v programu jednání je i rozhodnutí věřitelů o způsobu oddlužení. Usnesením je uložen insolvenčnímu správci úkol sestavit před přezkumným jednáním seznam přihlášených pohledávek za dlužníkem a soupis majetkové podstaty.

---

⁹⁹ Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

Tabulka 1 - Výpočet možných splátek

Dlužník	Marta T.
Přihlášené pohledávky celkem	1 789 238,77 Kč
Čistý příjem	7 800 Kč
Domácnost + dlužník	6 064,66 Kč
Celkem nezabavitelná část	6 065 Kč
Zbývající část čisté mzdy	1 735 Kč
Zabavitelné třetiny	578 Kč
Součet srazitelných částek	1 156 Kč
Mzda	6 644 Kč
Zabavitelná část	1 156 Kč
Odměna a náklady správce	1 089 Kč
Měsíční částka připadající na splátky	67 Kč
Dlužník uhradí za 5 let	4020,- Kč
Předpokládaná výše uspokojení v %	0,22 %
Doba splácení v měsících, pokud uspokojení přesahuje 100 %	Více než 60 měsíců

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

4.1.2 Řízení po úpadku

Celkově bylo evidováno 35 přihlášených pohledávek. Na fyzickou osobu dlužníka je to poměrně vysoké číslo. Insolvenční správce se své zprávě před přezkumným jednáním seznamuje soud a věřitele s následujícími skutečnostmi. Příjmy dlužnice se skládají jen z renty od Ministerstva vnitra ČR, jiné příjmy dlužnice nepřiznává, je vedena na Úřadu práce v Třeboni a tou dobou nemá nárok na podporu. V závěru zprávy správce informuje, že jediná možnost pro uspokojení alespoň části pohledávek je zpeněžením majetkové podstaty. Celková suma zajištěných pohledávek je ve výši 1 519 523 Kč. Zajištění věřitelé mají nárok na 100 % plnění, zároveň odměna správce je vyčíslená na 134 044 Kč. Zbývající část se rozdělí pro nezajištěné věřitele. Podle znaleckého posudku nemovitost dlužnice ve vlastnictví je oceněna na 3 391 870 Kč. Z toho vyplývá, že zpeněžení majetkové podstaty bude jediná možná varianta řešení oddlužení.¹⁰⁰

¹⁰⁰ Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

Z protokolu z přezkumného jednání a po schůzi věřitelů vydal soud usnesení o schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty. Následně bylo vydáno usnesení o prodeji nemovitosti mimo dražbu. Zpeněžení majetkové podstaty vede k zajištění pohledávky a správce je vázán pokynem zajištěného věřitele, o něj primárně jde. Správce zajistil zpeněžení podstaty, tedy prodej nemovitosti, prostřednictvím realitní kanceláře. Nemovitost byla v nabídce přes tři roky. V březnu roku 2016 došlo k prodeji nemovitosti. Insolvenční soud na základě toho vydal souhlas s prodejem a výtěžek z prodeje nařídil vydat Hypotéční bance, jako zajištěnému věřiteli. Zajištěnému věřiteli z prodeje připadlo 714 725 Kč z původně plánovaných 1 404 614 Kč. Insolvenčnímu správci náleží odměna 17 725 Kč včetně DPH. Cena se musela snížit, protože hrozilo, že se nemovitost dlouho další roky neprodá, proto prodejní cena musela být v konečné fázi podstatně jiná.

Výtěžek ze zpeněžení činil 771 000 Kč. Náklady na zpeněžení 38 550 Kč, tedy 5 %. Odměna pro insolvenčního správce se vypočítá z částky, která je dána zajištěným věřitelům. Tedy: 2 % ze 732 450 Kč činí 14 649 Kč k tomu 17 725,29 Kč připočteno 21 % DPH.¹⁰¹

Jak je patrné, cena podle znaleckého posudku a prodejní cena nemovitosti určené ke zpeněžení, je značně odlišná. Insolvenční soud a věřitelé na tuto skutečnost upozornili insolvenčního správce a žádali vysvětlení. Ke slyšení byla předvolána i dlužnice. Během slyšení soud ověřoval stanoviska dlužnice a správce k rozdílné ceně. Znalecké posudky byly vypracovány z důvodu insolvenčního návrhu, dlužnice správce si nechali vyhotovit každý své posudky nezávisle na sobě. Nemovitost byla nabídnuta k prodeji přes realitní kancelář, která se v oblasti nejvíce angažuje. Nicméně po dvou letech stálé nabídky, žádný zájemce neprojevil o nemovitost zájem. Proto insolvenční správce zadal nemovitost k prodeji přes jinou realitní kancelář, zároveň s ohledem na skutečnost a stálý nezájem byl nucen cenu snížit. Dlužnice byla stále bez zaměstnání a bez jiného nezabavitelného příjmu, proto aby byla dosažena zásada oddlužení v uspokojení věřitelů v co největší míře, bylo nejlepším řešením nabízenou cenu snížit. Následně se nemovitost prodala za celkovou

---

¹⁰¹ Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

cenu 771 000 Kč. Po přezkumu jednotlivých tvrzení, znaleckých posudků soud vydal stanovisko, schvaluje prodej a zároveň vyhověl návrhu dlužnice na osvobození od placení dosud nesplacených pohledávek. Z celkových 34 přihlášených pohledávek byla částečně uspokojena jen jedna.

4.2 Plnění splátkového kalendáře

4.2.1 Řízení do úpadku

Dlužnice Michaela G.

Druhý příklad je s dlužnicí Michaelou G., která insolvenční návrh podala u soudu osobně. Michaela ve formuláři návrhu na povolení odůvodnila svou situaci tím, že se do platební neschopnosti dostala s nabráním mnoha úvěrů a zařízení bytu, ztrátou zaměstnání partnera a otce společného dítěte. Tím se dostávala do problému se splácením a začínala být v prodlevě. Má 1 vyživovací povinnost na nezletilou dceru. Měsíční příjem dlužnice tvoří mzda v částce 3 500 Kč (částečný úvazek) a invalidní důchod ve výši 8 765 Kč za měsíc. Dále dlužnice dokládá, že by mohla od přítele dostávat měsíční dar na základě darovací smlouvy ve výši 1 500 Kč. V návrhu přiznává celkovou výši závazků v hodnotě 255 500 Kč, ve všech případech se jedná o nezajištěné pohledávky. V insolvenčním návrhu zároveň navrhuje řešení svého úpadku plněním splátkového kalendáře. A vzhledem k doloženým měsíčním příjmům je schopná za dobu pěti let uhradit více než 30 % veškerých svých závazků. V následujících pěti letech očekává příjem ve výši 825 360 Kč (13 756 x 12 měsíců x 5 let).¹⁰²

V popisu závazků dlužníka dokládá smlouvy o půjčkách, nezaplacené faktury, neuhrazené platební rozkazy, popis věřitelů a celkové výše jednotlivých závazků. Do příloh dlužnice přiložila seznam majetku, závazků, potvrzení o pobírání invalidního důchodu, pracovní smlouvu s platovým výměrem, doklady o příjmech, výpis z rejstříku trestů, doklady o závazcích a darovací smlouvu.

---

¹⁰² Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

V této fázi se to nijak neliší od popsaného postupu v předchozím příkladu. Návrh je zveřejněn v insolvenčním rejstříku a byli vyzváni věřitelé k přihlášení svých pohledávek do insolvenčního řízení. Řízení bylo zahájeno 18. 7. 2012, soud vydal usnesení o zjištění úpadku dlužnice a povolil oddlužení, ustanovil insolvenčního správce a vyzval věřitele, nařídil přezkumné jednání a svolal následně schůzi věřitelů. Správce musí zajistit seznam přihlášených pohledávek a soupis majetkové podstaty.

Insolvenční správce po ustanovení do funkce musí bezodkladně zajistit co nejvíce informací, a tedy rozeslat žádosti o poskytnutí součinnosti při zjišťování majetku dlužníka. Součinnost se týká vybraných bank, vedoucích evidence cenných papírů, pojišťoven, Středisek cenných papírů, Českého úřadu katastrálního a zeměměřičského, Ministerstva vnitra, finančního úřadu, Správy sociálního zabezpečení a České pošty, s. p.¹⁰³

4.2.2 Řízení po úpadku

Do řízení bylo věřiteli přihlášeno celkem 8 pohledávek ve výši 306 631,57 Kč, všechny případy jsou nezajištěné. S doloženými příjmy a výpočtem očekávaných budoucích příjmů bylo soudem povoleno řešení úpadku plněním splátkového kalendáře. Insolvenční soud uložil v usnesení dlužnici povinnost platit následujících 5 let dohodnuté splátky věřitelům dle dohodnutého poměru, dle výše a pořadí pohledávek, prostřednictvím insolvenčního správce.¹⁰⁴

---

¹⁰³ ŠNOBLOVÁ, Z., NĚMČÁK, V. Insolvenční správce. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-914-2.

¹⁰⁴ Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

Tabulka 2 - Přehled plnění pohledávek

Věřitel	Zjištěná pohledávka	% plnění
Telefónica Czech Republic, a. s.	7 194,57 Kč	2,35 %
SMART Capital, s. s.	5 350 Kč	1,74 %
T-Mobile Czech Republic, a. s.	8 521,30 Kč	2,78 %
Provident Financial, s. r. o.	23 437 Kč	7,64 %
Aequitas, s. r. o.	12 900 Kč	4,21 %
GE Money Bank, a. s.	36 304,76 Kč	11,84 %
APOREAL, a. s.	6 563 Kč	2,14 %
CP Inkaso, s. r. o.	206 360,94 Kč	67,30 %

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Od 30. listopadu 2012 je z příjmu dlužnice stanovena částka k pravidelnému vyplácení dle splátkového kalendáře ve výši 3 500 Kč měsíčně. V případě ztráty zaměstnání bylo nutné, aby alespoň slíbený dar byl dodržován, jinak by insolvenční soud mohl usnesení o povolení oddlužení zrušit pro neplnění splátkového kalendáře.

Výsledek oddlužení Michaely

Insolvenční řízení bylo zahájeno v červnu roku 2012, oddlužení bylo schváleno v říjnu 2012 a poslední splátka byla splacena v říjnu 2017.¹⁰⁵

Tabulka 3 - Uspokojení věřitelů

	Výše částky	Míra
Předpokládaná míra uspokojení nezajištěných věřitelů před schválením oddlužení	144 660 Kč	47 %
Nezajištění věřitelé uspokojení	165 264,50 Kč	54 %

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Na závěr insolvenční správce doporučil soudu osvobození od placení zbývajících pohledávek, dlužnice vždy plnila splátkový kalendář řádně.

¹⁰⁵ Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

Tabulka 4 - Odměna insolvenčního správce

Insolvenční správce - plátce DPH	Výše bez DPH	Výše včetně DPH
Ano		
Celková odměna insolvenčního správce	48 000 Kč	58 065 Kč
Hotové výdaje insolvenčního správce	9 930 Kč	11 848,50 Kč

Zdroj: Insolvenční rejstřík, vlastní zpracování

Usnesením insolvenčního soudu bylo vzato na vědomí splnění oddlužení, doložené insolvenčním správcem, zároveň byla ustanovena odměna správci a následně byl zproštěn funkce insolvenčního správce. Soud usnesením osvobodil dlužníci od placení dosud neuspokojených pohledávek.

5 Diskuze, závěry a doporučení

5.1 Stav insolvence v České republice a porovnání s jinými státy

5.1.1 Insolvenční návrhy za období 2008–2017

Pro vytvoření shrnutí vyvíjení insolvenčního řízení za určité vybrané období, byl uskutečněn sběr statistických dat o počtech insolvenčních případů a způsobech řešení úpadku pro jednotlivé skupiny dlužníků.

Pozitivní ekonomický vývoj v zemi napodobuje vývoj insolvenčních návrhů jejich počtu v loňském roce 2017. Zároveň s ekonomickým vývojem na to má značný vliv i novela insolvenčního zákona, jež je platná od 1. 7. 2017.¹⁰⁶

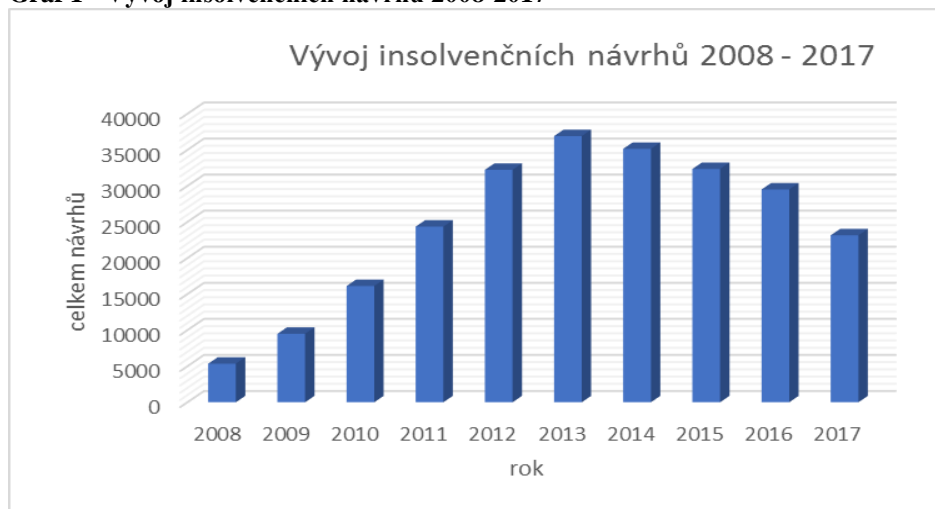
Na grafu o vývoji insolvenčních návrhů za období 2008–2017 jsou zachyceny trendy od samého vzniku insolvenčního zákona v roce 2008. Od samotného počátku byla tendence vzrůstající. Do roku 2013 počet insolvenčních návrhů strmě rostl. Právě v roce 2013 je evidováno nejvíce zapsaných insolvenčních návrhů v historii existence insolvence. Poté je patrný pokles. Meziroční pokles pak každý následující rok byl vyšší. Za období 2016 a 2017 rozdíl činí 21,6 %. To znamená, že jde o nejvýraznější procentuální pokles za sledování vývoje podání insolvenčních návrhů. Velký podíl na tom bude mít i novela insolvenčního zákona.¹⁰⁷

---

¹⁰⁶ Češi se zadlužují rádi a rychle. Peníze.cz [online]. 2017. [cit. 2018-2-10]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/financni-poradenstvi/41921-cesi-se-zadluzuji-radi-a-rychle>

¹⁰⁷ Ministerstvo financí ČR. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2016 [online]. 2017 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2014/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-21618

Graf 1 - Vývoj insolvenčních návrhů 2008-2017

Zdroj: *Vývoj insolvenční v České republice v roce 2017, Creditreform, vlastní zpracování*

Novela insolvenčního zákona na pokles insolvenčních návrhů má a bude mít asi ještě vliv. Přichází se řadou změn. Kromě jiného jsou právnické osoby povinné svou pohledávku doložit akceptováním od dlužníka úředně ověřeným, nebo doložením notářským zápisem s povolením vykonatelnosti, zároveň ihned s podáním insolvenčního návrhu zaplatit zálohu. Pro fyzické osoby nově platí podmínka, že insolvenční návrh smí na soud podat jen odborník, akreditovaná osoba vedené v seznamu dle zákona.

Na poklesu insolvenčních návrhů se promítá i vývoj domácí ekonomiky nejen u firem, ale i spotřebitelů. Zmíněný pokles zesiluje.¹⁰⁸ Pro srovnání využijeme data z tabulky se statistickými daty. U firem pokles v návrzích byl v roce 2015 necelých 16 %, následující rok 18,8 % a poslední evidované porovnání z 2017/2016 bylo 21,15 %. U fyzických osob spotřebitelů je to obdobné. V roce 2015 to byl pokles 7 %, následné porovnání vyšlo 8,4 %, rozdíl mezi roky 2017 a 2016 už pokles činil 21,15 %.¹⁰⁹

¹⁰⁸ *Dluhy domácností opět stouply*. Finanční noviny. [online] 2017 [cit. 2018-02-11]. Dostupné z: www.financninoviny.cz/zpravy/dluhy-domacnosti-opet-stouply-v-srpnu-dluzily-1-301-bilionu-kc/1264250

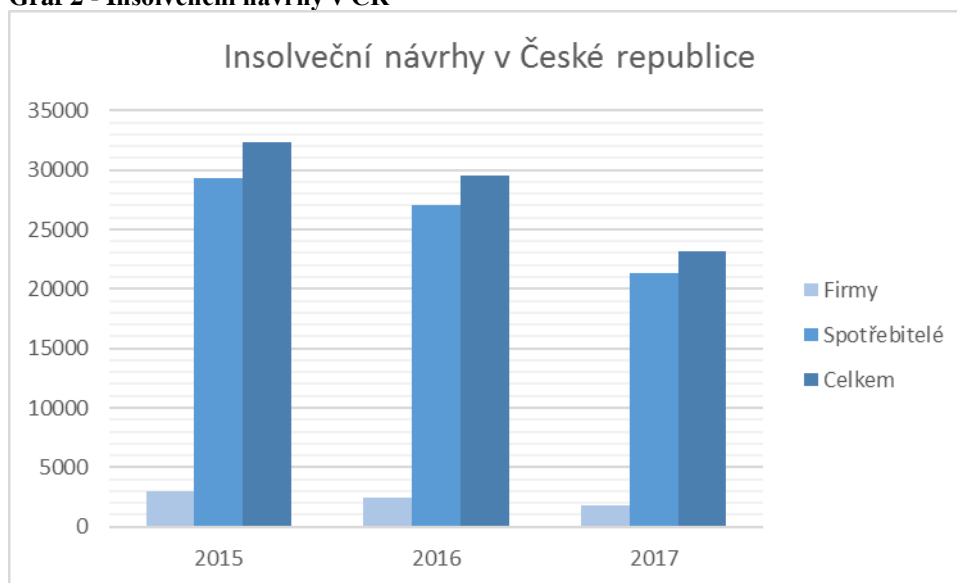
¹⁰⁹ Ministerstvo financí ČR. *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2016* [online]. 2017 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2014/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-21618

Tabulka 5 - Počty insolvenčních návrhů v ČR 2015-2017

Rok	2015	2016	2017
Firmy	3004	2438	1803
Spotřebitelé	29349	27067	21343
Celkem ins. návrhů	32353	29505	23146

Zdroj: Vývoj insolvencí v České republice v roce 2017, Creditreform, vlastní zpracování

Graf 2 - Insolvenční návrhy v ČR

Zdroj: Vývoj insolvencí v České republice v roce 2017, Creditreform, vlastní zpracování

U právnických osob většina insolvenčních návrhů skončí rozhodnutím o úpadku, pokud nejsou zamítnuty pro neosvědčení úpadku, či kvůli formálním chybám nebo nedostatku podmínek. Řešením úpadku je pak konkurs nebo reorganizace.

Graf 3 - Celkový počet prohlášených konkursů

Zdroj: *Vývoj insolvenční v České republice v roce 2017*, Creditreform, vlastní zpracování

Z grafu o počtu konkursů je patrné, že jsou tendence vývoje stejné jako u celkového počtu návrhů. Procentuální pokles z porovnání let 2015 a 2014 byl 8,8 %, následující rok už 9,5 % a za rok 2017 byl tento pokles více než 21 %.¹¹⁰

Tabulka 6 - Počty konkursů

Rok	2015	2016	2017
Firmy	2191	1982	1554
z toho živnostníci	1158	1076	764
Celkem konkursů	3349	3058	2318

Zdroj: *Vývoj insolvenční v České republice v roce 2017*, Creditreform, vlastní zpracování

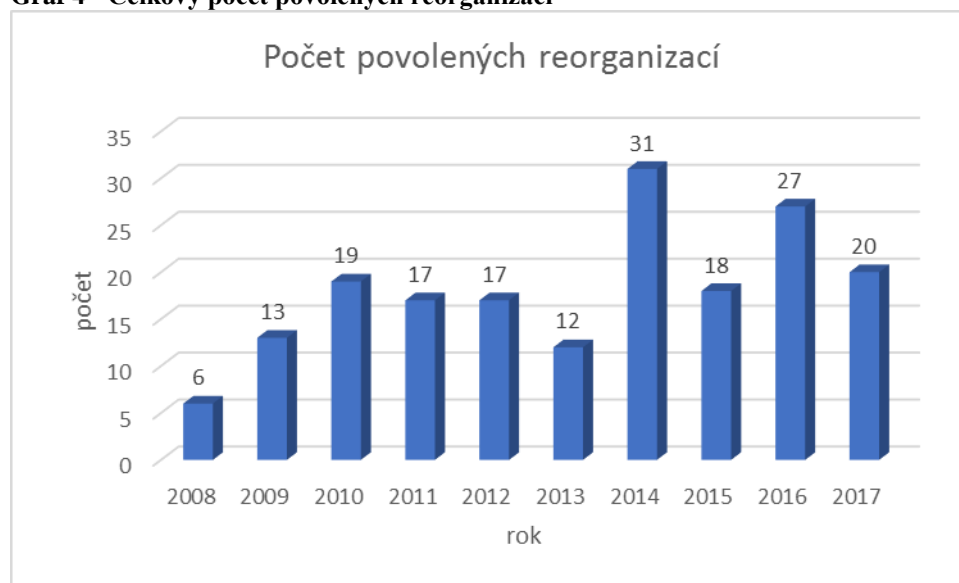
Druhým řešením úpadku právnických osob je reorganizace. V tomto případě je zachován chod dlužníka podniku. Je třeba zmínit podmínky, které platily a měly vliv na vývoj počtu reorganizací. Do roku 2014 bylo nutné před schválení reorganizace, aby obrat zadlužené firmy byl předešlý rok alespoň 100 000 000 Kč. A zároveň musela mít firma alespoň 100 zaměstnanců.¹¹¹

¹¹⁰ Ministerstvo financí ČR. *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2016* [online]. 2017 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2014/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-21618

¹¹¹ *Vývoj insolvenční v České republice v roce 2017*, Creditreform, vlastní zpracování

Od ledna 2014 začala platit novela upravující tyto přísné podmínky, kvůli kterým mnoho firem reorganizaci využít nemohla. Novelou byly sníženy požadavky a to tak, že stačilo jen 50 zaměstnanců a zároveň roční čistý obrat firmy mohl činit 50 000 000 Kč. Nyní stačí, aby byla splněna alespoň jedna tato podmínka.¹¹²

Graf 4 - Celkový počet povolených reorganizací

Zdroj: Vývoj insolvenčí v České republice v roce 2017, Creditreform, vlastní zpracování

Klesající tendence je patrná i u insolvenčních návrhů na fyzické osoby spotřebitele. Z ekonomického hlediska na tom má podíl i růst mezd a platů v roce 2017 a příznivé podmínky na trhu práce. Vliv na to měla ale i zmiňovaná novela insolvenčního zákona, kdy návrh může podat jen osoba s odborným pověřením. Měla hlavně za cíl eliminovat insolvenční návrhy, které neměly opodstatnění, zároveň tím ochraňuje dlužníky před nepoctivými poskytovateli poradenských služeb v oblasti oddlužení. Zřízeny byly proto i bezplatné právní poradny speciálně pro problematiku insolvenčí.

¹¹² Ministerstvo financí ČR. *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2016* [online]. 2017 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2014/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-21618

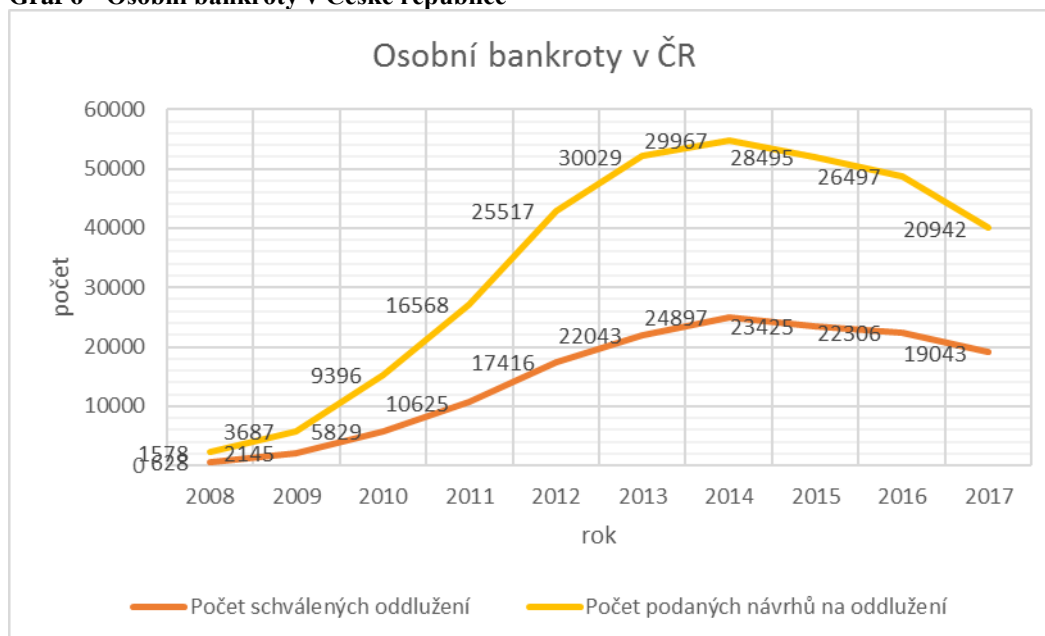
Graf 5 - Insolvenční návrhy fyzických osob

Zdroj: Vývoj insolvenčí v České republice v roce 2017, Creditreform, vlastní zpracování

Úpadek fyzických osob nepodnikatelů lze řešit oddlužením. A to buď plněním splátkového kalendáře, nebo zpeněžením majetkové podstaty dlužníka. Pokud to nebude dlužník schopen splnit, zvolí se konkurs.

Graf 6 - Osobní bankroty v České republice

Zdroj: Vývoj insolvenčí v České republice v roce 2017, Creditreform, vlastní zpracování

Z grafu je ještě patrné, kolik je podáno návrhů na oddlužení a kolik jich je ve skutečnosti soudem schváleno. Za loňský rok 2017 se schválilo oddlužení v 90,93 % případech. Z toho

řešení oddlužení pomocí zpeněžení majetkové podstaty se týkalo 422 dlužníků, zbývající plnili oddlužení splátkových kalendářem.¹¹³

Novela insolvenčního zákona platná od 1. července 2017 změnila řadu okruhů zákona. Mezi zásadní změny lze zařadit např.:

- Větší postih a zpřísnění podmínek v případech šikanózních insolvenčních návrhů,
- věřitelé jsou povinni doložit svou pohledávku potvrzením znalce, auditora nebo daňového poradce,
- nebude se přihlížet ke změně sídla u obchodních společností v době do 6 měsíců před zahájením řízení, změna by mohla být vykonána záměrně,
- vznik tzv. negativní domněnky úpadku, v tomto případě může podnikatel prokázat, že v úpadku není přesto, že věřitel na něj podal insolvenční návrh.

Další novela insolvenčního zákona z roku 2017 je nyní v procesním schvalování. Cílem této novely by mimo jiných mělo být zpřístupnění oddlužení více lidem v dluhových problémech. Zároveň by se měla i výšit motivace dlužníkům, aby svůj problém chtěli řádně a co nejrychleji vyřešit. V nové novele se navrhuje podmínka splatit 50 % pohledávek do tří let a tím se ukončí oddlužení. Tedy je to možnost si urychlit splacení místo 5 let 3 roky. V případě nechání si 5leté lhůty, zůstává povinnost splatit 30 % pohledávek. Varianta počítá i s delším splácením, a to po dobu 7 let, kdy se očekává splacení dluhu do 30 %. Současně se navrhuje posílení role insolvenčního správce.¹¹⁴

---

¹¹³ Ministerstvo financí ČR. *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2016* [online]. 2017 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2014/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-21618

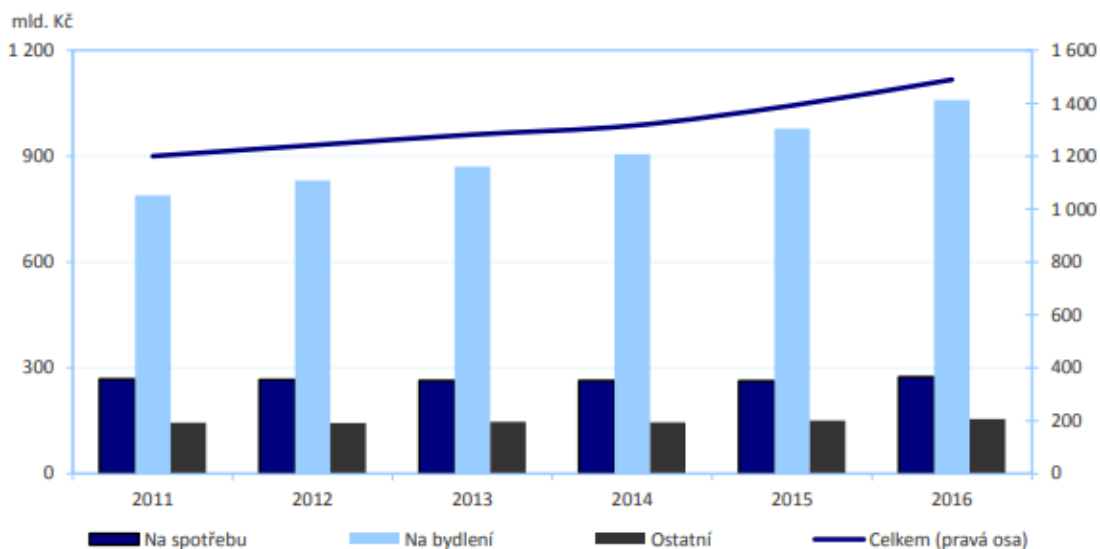
¹¹⁴ epravo.cz, *Novela insolvenčního zákona z pohledu věřitelů*, [on-line], [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/novela-insolvenčního-zákona-z-pohledu-věřitelu-105355.html>

5.1.2 Příčiny zadlužování českých domácností

Zadlužování českých domácností roste, není to jen krátkodobá odchylka. Úvěry vůči bankám každým rokem stoupají dle údajů České národní banky. Zadlužení vede až k sociálnímu vyloučení, rodinným problémům, spouštěč zdravotních komplikací.¹¹⁵

Na celkovém zadlužení domácností se největší měrou podílí hypoteční úvěry nebo stavební spoření. Domácnosti v roce 2016 byly celkově zadluženy u bank a nebankovních institucí v celkové výši 1,5 bil. Kč. Představuje to nárůst o 7 % oproti předchozímu roku. Zadlužení domácností narostlo během jednoho roku o 85 % nárůst zadlužení během tří posledních let.¹¹⁶

Graf 7 - Celkové zadlužení domácností

Zdroj: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2016, Ministerstvo financí ČR, 2017.

Nejvíce Češi dluží za úvěry za nemovitosti, celkem 1106 miliard korun, což v celkovém objemu představuje 75 % veškerých dluhů bankám. Meziročně tento dluh na bydlení narostl o 81,6 mld. Kč. Objem na spotřebitelské úvěry byl tak nejvyšší od roku 2011.

¹¹⁵ Dluhy domácností opět stouply. Finanční noviny. [online] 2017 [cit. 2018-02-11]. Dostupné z: www.financninoviny.cz/zpravy/dluhy-domacnosti-opet-stouply-v-srpnu-dluzily-1-301-bilionu-kc/1264250

¹¹⁶ Ministerstvo financí ČR. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2016 [online]. 2017 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2014/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-21618

S úvěry na bydlení úzce souvisí ceny bytů a nemovitostí, přitom ve větších městech jejich cena vzrůstá. To je ale způsobeno i ekonomickou situací, která je příznivá, a nedostatkem nabídky na trhu s byty. Ani růstem úrokové sazby, či jiné regulace, zatím tento trend neovlivnil.¹¹⁷

Druhým velkým problémem či příčinou přílišného zadlužení jsou dluhy za nákupy, tedy spotřebitelské úvěry. V minulém roce na konci července spotřebitelské úvěry byly o objemu 226 miliard korun. Další složkou jsou úvěry od nebankovních společností. Jedná se spíše o krátkodobé úvěry, spotřebitelský úvěr nebo leasing.¹¹⁸

Mezi příčiny vzniku zadlužení patří nedostatečná finanční gramotnost, špatné hospodaření s penězi. Jedná se o slabou osvětu v oboru finanční gramotnosti. Ač se zavádí čím dál častěji i do povinné výuky, je třeba i dospělé a celé rodiny naučit lépe hospodařit s rodinným rozpočtem. Mnoho z domácností půjčku splácí půjčkou, či kreditní či kontokorentní kartou. Domácnosti mají i problém ušetřit větší částky. Podle rad odborníků, jak předejít platební neschopnosti, která nás může kdykoli postihnout, mít na účtu alespoň pět svých platů.¹¹⁹

Další příčinou byla široká nabídka půjček, úvěrů, reklam společností nabízející peníze ihned, poté neetické oddlužovací agentury a následně i špatná regulace související se spotřebitelskými půjčkami a jejich poskytováním. Novelou insolvenčního zákona však tyto pochybné agentury a společnosti byli eliminováni.

---

¹¹⁷ Ministerstvo financí ČR. *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2016* [online]. 2017 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2014/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-21618

¹¹⁸ *Dluhy domácností opět stouply*. Finanční noviny. [online] 2017 [cit. 2018-02-11]. Dostupné z: www.financninoviny.cz/zpravy/dluhy-domacnosti-opet-stouply-v-srpnu-dluzily-1-301-bilionu-ke/1264250

¹¹⁹ Finanční gramotnost jako součást občanské gramotnosti. *Čtvrtá mezinárodní konference k finanční gramotnosti* [online]. 2011 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: http://www.financnigramotnost.eu/blob.php/%C4%8Ctvrta%C3%A1+mezin%C3%A1rodn%C3%AD+konference+11.11.2011+v%C3%BDstupy+C.pdf?story_soubory=66

5.2 Srovnání s anglickou právní úpravou insolvence

Pro srovnávání je zde popsáno řešení oddlužení v Anglii. Jedním z důvodů výběru anglické úpravy je dlouhá historie řešení insolvence už od roku 1986. Z toho plynou bohaté zkušenosti, zároveň se jedná o flexibilnější úpravu s nepřítomností soudu a soudního rozhodnutí, a je kladen důraz na věřitelovu vůli.

Oddlužení v naší právní úpravě se nejvíce shoduje s Debt relief orders (prominutí dluhu; DRO) a s Individual Voluntary Arrangement (IVA nebo Dohoda). Individual Voluntary Arrangement spočívá v dobrovolné dohodě mezi dlužníkem a jeho věřiteli před insolvenčním správcem. Tato dohoda není uskutečněna před soudem a je tudíž bez soudního rozhodnutí oproti české úpravě. Tato insolvenční úprava funguje i bez vlivného soudního rozhodnutí pro všechny účastníky. Obdobou insolvenčního rejstříku je v Anglii Personal insolvency register, kde se naopak od nás samotné dohody nezveřejňují. Dohoda IVA je učiněna na návrh dlužníka, jenž jí předkládá insolvenčnímu správci. Dohodou však nemusí dojít ke konkursu. Dohodu IVA sestavuje insolvenční správce, následně ji předloží insolvenčnímu soudu. Na rozdíl od české úpravy, zde není prostor pro sepsání dohody třetí stranou, či advokátními kancelářemi. Dohoda obsahuje především sankce při jejím neplnění.

Dlužník, který chce řešit úpadek Dohodou IVA, musí splnit pár náležitostí ze zákona:
Musí být občanem či rezidentem Anglie, Severního Irska či Walesu,
v platební neschopnosti být,
musí mít minimálně 3 věřitele,

Celkový dluh by měl být zároveň s těmito podmínkami vyšší než 15 000 liber a počítá se mírou uspokojení pohledávek nejméně 25 %. Dlužník má ale i právo se dohodnout s věřiteli na různém plnění.

Dlužník může svůj dluh plnit následující možnostmi:

- pravidelnými splátkami,
- zpeněžením majetkové podstaty,
- pomocí třetí osoby,
- kombinací všech možností.

V konečné fázi záleží na rozhodnutí schůze věřitelů. Podmínkou však je, že dlužník aktivně podniká, nebo je zaměstnán. Dohoda IVA je pro věřitele výhodnější než bankrot. Dohodu IVA schvaluje hlasováním schůze věřitelů. Rozhodnutí o dohodě je platné v případě, že hlasovalo 75 % věřitelů dle míry odvislé výše pohledávek. Pokud dlužník nesplní povinnosti pro Dohodu IVA, věřitelé můžou navrhnout o bankrot (bankruptcy) anebo vymáhat dluh soudní cestou. V tomto případě je výhodnější varianta pro věřitele právě bankruptcy, protože uspokojí pohledávky prostřednictvím zpeněžení majetku dlužníka. Insolvenční správce je povinen každý rok pravidelně zpracovat informační zprávu o stavu plnění dlužníka. Délka řešení úpadku pomocí Dohody IVA je 5 až 6 let. Už od začátku řízení je dohodnutá částka, kterou dlužník musí uhradit. Zbývá část závazku je dlužníkovi prominuta také hned na začátku. Po splnění Dohody IVA bude zcela bez závazků. Pokud dlužník poruší během řízení povinnosti, mohou se věřitelé dohodnout na schůzi věřitelů (creditors meeting), jak jinak dluh vymoci. Oproti české právní úpravě mají další výhodu v tom, že pokud dlužník vlastní nějakou nemovitost, kterou má zatíženou hypotéčním úvěrem, může si i přes úpadek nemovitost ponechat, pokud bude dodržovat splácení úvěru řádně a včas.¹²⁰

Druhou možností řešení úpadku v anglickém právu je pomocí žádosti o prominutí dluhu (Debt Relief Order). Za tuto žádost je dlužník povinen uhradit předem 90 liber. Oproti Dohodě Iva mohou tuto žádost podat i dlužníci, kteří jsou fyzické osoby, mají závazky do celkové výše maximálně 15 000 liber, jejich celková aktiva tvoří hodnotu do 300 liber a nevlastní žádný automobil ani nemovitost v hodnotě více než 1000 liber. Zároveň by dlužníkovi na svém účtu neměl zbýt disponibilní zůstatek vyšší než 50 liber, po zaplacení

---

¹²⁰ The Bankruptcy Abuse Prevention and Consumer Protection Act of 2005 (BAPCPA). [online]. [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://www.justice.gov/ust/eo/bapcpa/>

běžných poplatků. Dlužník současně nesmí nejméně šest let být oddlužen. Poslední povinností dlužníka je bydlení, podnikání nebo vlastnění majetku na území Anglie či Walesu. Dluh, který bude odpuštěn, nesmí být toho typu, který lze splatit okamžitě nebo v nejbližší době.

Po splnění dalších náležitostí dle práva Insolvency Act, schválí soudní zprostředkovatel žádost o odpuštění dluhu. Po schválení žádosti musí dlužník během jednoho kalendářního roku dodržovat pár omezení, které z toho plynou. Nesmí si během této doby vypůjčit více než 500 liber bez vědomí věřitelů, dále pak nesmí zastávat ředitelské, správcovské a řídicí funkce a nedat obchodním partnerům informace o jeho úpadku, to vše bez povolení soudu. Po řádném vydržení této doby, jsou dlužníkovi závazky odpuštěny. Žádosti o odpuštění dluhů jsou zveřejňovány v insolvenčním rejstříku a jsou veřejně dostupné do třech let po skončení oddlužení. Pro potřeby lustrace zůstává záznam však ještě šest let.¹²¹

Tento druhý způsob řešení úpadku, tzv. žádost o odpuštění dluhu, je vhodný pro dlužníka, jenž očekává, že je jeho nevydařené období dočasné a jeho finanční stav se vylepší. Stav dlužníka a jeho finančních závazků prověřuje před schválením zprostředkovatel. Pokud zjistí nejasnosti či nějaké pochybné transakce, žádost o odpuštění dluhu zamítne.

---

¹²¹ The Bankruptcy Abuse Prevention and Consumer Protection Act of 2005 (BAPCPA). [online]. [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://www.justice.gov/ust/eo/bapcpa/>

5.3 Německá úprava úpadku

Německá úprava insolvence je v práci zmíněná z důvodu dlouhé historie a vyspělosti. Od roku 1990 byla v Německu vysoká zadluženost domácností velkým problémem, proto byl do insolvenčního zákona zaveden způsob řešení úpadku oddlužením. S českou úpravou oddlužení je shodný německý institut Restschuldbefreiung. Německé oddlužení je povoleno pro dlužníky spotřebitele, malé podnikatele, živnostníky a osoby svobodných povolání (např. pro právníky, lékaře aj.). Důraz se při insolvenčním řízení klade na poctivost samotného dlužníka. Zároveň dalším důležitým bodem v řízení je, že dlužníkovi fyzické osobě musí zůstat existenční minimum.¹²²

Německé oddlužení dle německé právní úpravy má několik fází. Prvním krokem je podání návrhu na oddlužení. Návrh smí podat dlužník nebo věřitel, obdobně jako v české právní úpravě. Na základě návrhu insolvenční soud zahajuje průzkum, zda v rámci řízení může dlužník dostát všem svým pohledávkám a v jaké výši. Insolvenčním soudem v Německu je soud okresní s pověřením na řešení insolvence. Po přezkumu pohledávek a příjmů dlužníka soud může shledat dlužníka jako schopného splnit závazky pomocí insolvenčního řízení, a tedy soud vydá usnesení o povolení oddlužení dle § 291 InsO. Na základě usnesení je pak jmenován opatrovník (Treuhänder), dal by se přirovnat k českému insolvenčnímu správci. Dlužník podává s návrhem na zahájení insolvenčního řízení společně i návrh na oddlužení. K návrhům připojuje i prohlášení o postupu svých příjmu na dobu 6 let opatrovníkovi ke správě. Úpravy ohledně návrhů a zahájení řízení se nijak neliší od české právní úpravy. Jak bylo zmíněno, hodnotí se poctivost dlužníka. Insolvenční soud může návrh zamítnout po pobídce věřitele, pokud jsou zjištěny vážné důvody pro odepření dle ustanovení § 290 InsO. Například dlužník nesmí být soudně trestaný za zvýhodňování věřitele, dlužníka, za trestný čin úpadku. Dále se za důvod k odepření oddlužení považuje záměrné použití nesprávných údajů o vztazích dlužníka, o úvěrech a veřejných zakázkách. Insolvenční soud rozhodne o návrhu na oddlužení

---

¹²² BOULOVÁ, H. *Oddlužení plněním splátkového kalendáře v české a německé právní úpravě*. Praha: Právo, 2015, vyd. 16. 12. 2015.

usnesením (Restschuldbefreiung). Předtím se k samotnému návrhu vyjadřuje opatrovník s věřiteli. Přihlášky pohledávek eviduje rovnou opatrovník nikoli soud, jak je tomu v naší právní úpravě. Další rozdílností je lhůta na podání přihlášek pohledávek. Lhůta v Německu není pevně stanovená, je dána pouze intervalem od 2 týdnů do 3 měsíců, konečnou lhůtu navrhne soud. Nedodržení této lhůty však není takovým problémem, jako v českém řízení. Věřitel může přihlášku pohledávky doručit opatrovníkovi i po skončení termínu. Uhradí však dodatečné náklady na dodatečný přezkumný termín.¹²³

V druhém kroku insolvenčního řízení musí dlužník dodržovat splátky a další nutnosti z oddlužení plynoucí. Tato fáze trvá 6 let. Jednou ročně opatrovník rozděljuje mezi věřitele peníze na umořování pohledávek, které má uložené na zvláštním bankovním účtu. Toto splácení probíhá jednou za rok, v českém prostředí každý měsíc.

V posledním třetím kroku celého řízení nastává zbavení dlužníka zbylých dluhů. Pokud šestileté období dodržoval řádně a včas splátky a povinnosti zákonem mu uložené. Schválení oddlužení má totožné účinky s českou úpravou. Ale co se týká míry uspokojení věřitelů, je německé oddlužení benevolentnější. Pokud totiž dlužník uhradí alespoň 35 % závazků a zároveň uhradí i náklady na řízení, insolvenční soud dlužníka od zbylých dluhů osvobodí. Neuspokojené pohledávky se mění na naturální obligace a k nepřihlášeným pohledávkám už se nepřihlíží.¹²⁴

---

¹²³ BOULOVÁ, H. *Oddlužení plněním splátkového kalendáře v české a německé právní úpravě*. Praha: Právo, 2015, vyd. 16. 12. 2015.

¹²⁴ Insolvenzrecht, [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: http://www.justiz.nrw.de/Gerichte_Behoerden/ordentliche_gerichte/Zivilgericht/Einzelverfahren/Insolvenzverfahren/index.php

Závěr

V této diplomové práci byly rozebrány a jednotlivě popsány veškerá možná řešení úpadku. Podrobně bylo prezentováno insolvenční řízení se všemi jeho fázemi a zároveň byli představeni i všichni účastníci a subjekty insolvenčního řízení.

V druhé části práce byla analyzována statistická data a údaje ze sběru dat týkající se insolvencí v České republice, především vývoj insolvenčních návrhů, stav a vývoj v jednotlivých letech a zvláště i pro každé řešení úpadku. Zároveň zde česká právní úprava byla porovnána s německou a anglickou úpravou institutu oddlužení. Lze doporučit inspirovat se u německého oddlužení, především v podávání přihlášek pohledávek přímo na insolvenčního správce, ne na insolvenční soud. Ubyde tak jeden nebo více mezikroků a zrychlí se tím i celé zpracování, zároveň soud nebude zahlcen administrativou. Veškeré dané lhůty plynoucí z řízení jsou flexibilnější, je na soudu, jak je určí a může se snáze ovlivnit délka celého řízení a proces tak urychlit, pokud to situace dovolí. Z ekonomického hlediska jsou cizí úpravy efektivnější v rámci rozdělení výtěžků na věřitele jednou za rok. Lze však konstatovat, že česká úprava insolvence v porovnání s úpravami jiných států se jeví jako jedna z modernějších.

V praktické části byly zároveň rozebrány detailně dva způsoby řešení úpadku fyzické osoby, zpeněžením majetkové podstaty a plnění splátkového kalendáře. V obou příkladech je patrné, že každé řešení se hodí na určitou situaci, ne vždy lze použít obojí. V případě dlužnice M. není v její situaci jiná varianta na oddlužení než zpeněžení majetkové podstaty. A jak je zásadou insolvenčního práva, nalézt takovou možnost řešení, aby se dosáhlo co nejvyššího možného uspokojení, tak tím bylo dosaženo. V případě druhé dlužnice je popsáno řešení plněním splátkového kalendáře.

Z daného porovnávání a zjišťování lze doporučit, zlepšit součinnost jak dlužníků, tak věřitelů, už samotného začátku řízení a podání insolvenčního návrhu. Došlo by od samého počátku ke zrychlení a zjednodušení celého procesu a mohla by být dosažena i vyšší výtěžnost například při zpeněžování majetkové podstaty včas.

Ke zvážení je i určení si lhůty plnění splátkového kalendáře dle možností dlužníka. Mohlo by se tím docílit i vyššího uspokojení než 30 % a zároveň by se i doba oddlužení mohla po splnění určité nastavené výše plnění výrazně zkrátit. Dlužníka by to tak více motivovalo se více činit k umoření více pohledávek a za kratší období v úpadku.

Zároveň dalším doporučením by bylo zvýšit pravomoc insolvenčních správců. Při přezkumu pohledávek správce zkoumá výši a oprávněnost pohledávek v rámci právní úpravy, ale při samotném popírání pohledávky nemá už moc možností to dokázat. Ovšem zlepšit by se měla i dohledová činnost nad dlužníky, například v případech, kdy neplní splátkový kalendář, přitom mají příjmy, které soudu ani insolvenčnímu správci nedoložili. Insolvenční řízení by mělo být v zásadě spravedlivější a mělo by mít za cíl dosažení stále většího uspokojení věřitelů a zrychlení celého insolvenčního řízení.

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Odborná literatura

BĚLOHLÁVEK, A. J. *Evropské a mezinárodní insolvenční právo*. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-591-9.

BLAŽEK, V. *Češi se topí ve velkých dluhích*. Praha: Hospodářské noviny, 2016, vyd. 24. 02. 2016.

BOULOVÁ, H. *Oddlužení plněním splátkového kalendáře v české a německé právní úpravě*. Praha: Právo, 2015, vyd. 16. 12. 2015.

BUDÍN, P., KOZÁK, J., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*, Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-243-3.

ELIÁŠ, K. *Občanské právo pro každého: pohledem (nejen) tvůrců nového občanského zákoníku*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 1. vyd., ISBN 978-80-7478-013-4.

FOERSTE, U. *Insolvenzrecht*. 4. vyd. München: C.H.Beck, 2008. ISBN 978-3-406-564420.

FRONC CHALUPECKÁ, K. *Odpovědnost v insolvenčním právu*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6567-3.

GRUBER, D. *Uspějte u zkoušky a konkurzu, aneb, Jedeme v tom všichni*. Ostrava: Repronis, 1998. ISBN 80-86122-21-2.

HÁSOVÁ, J., MORAVEC, T. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-459-9.

HOSTINSKÝ, J. *Věřitel v českém a evropském insolvenčním právu*. 1. vydání. Ostrava: Key Publishing, 2009. ISBN 978-808-7255-247.

KUČERA, F. *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (Insolvenční zákon) s judikaturou a souvisejícími předpisy*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-163-5

MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 4. vyd., 301 s. ISBN 978-80-7380-568-5.

MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Praha: Leges, 2014, 2. vyd. ISBN 978-80-87576-80-9.

MORAVEC, T. *Povinnost dlužníka podat insolvenční návrh v české a německé právní úpravě*. Praha: Právo, 2012, vyd. 1. 1. 2012.

SCHELLEOVÁ, I. *Firma v konkurzním řízení*. Praha: Computer Press, 2001. ISBN 80-7226-454-0.

SCHELLEOVÁ, I. *Konkurz a vyrovnání*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004. ISBN 80-86432-59-9.

SMOLÍK, P. *Oddlužení v právním řádu ČR*. Praha: C. H. Beck, 2016. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-617-3.

SMRČKA, Luboš. *Rodinné finance. Ekonomická krize a krach optimismu*. 1. vydání. Praha. Nakladatelství C. H. Beck. 2010. ISBN 978-80-7400-199-4

ŠNOBLOVÁ, Z., NĚMČÁK, V. *Insolvenční správce*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-914-2.

VOKURKOVÁ, K. *Dluhy jako výdělek pro desetitisíce firem*. Praha: Ekonom, 2015, vyd. 17. 12. 2015.

6.2 Právní předpisy

Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. 5. 2000 o úpadkovém řízení

Zákon č. 64/2017 Sb., Zákon, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) Vyhláška č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení

Zákon č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích

Vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů

6.3 Internetové odkazy

Business.center.cz, *Dlužník*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pojmy/p2705-dluznik.aspx>

Business.center.cz, *Způsob řešení úpadku*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z:

<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/insolvence-upadek-a-zpusoby-jeho-reseni-ppbi-51182.html#!&chapter=3>

Češi se zadlužují rádi a rychle. Peníze.cz [online]. 2017. [cit. 2018-2-10]. Dostupné z:

<http://www.penize.cz/financni-poradenstvi/41921-cesi-se-zadluzuji-radi-a-rychle>

Databáze časových řad ARAD. ČNB. [cit. 2018-03-10]. Dostupné z:

http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.STROM_DRILL?p_strid=0&p_lang=CS

Dluhy domácností opět stouply. Finanční noviny. [online] 2017 [cit. 2018-02-11].

Dostupné z: www.financninoviny.cz/zpravy/dluhy-domacnosti-opet-stouply-v-srpnu-dluzily-1-301-bilionu-kc/1264250

epravo.cz, *Novela insolvenčního zákona z pohledu věřitelů*, [on-line], [cit. 2018-03-10].

Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/novela-insolvenčního-zákona-z-pohledu-vertelu-105355.html>

epravo.cz, *Insolvenční správce*, [on-line], [cit. 2018-03-10]. Dostupné z:

<https://www.epravo.cz/top/clanky/insolvenčni-spravce-42272.html>

epravo.cz, *Reorganizace a zánik závazku*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z:

<https://www.epravo.cz/top/soudni-rozhodnuti/reorganizace-a-zanik-zavazku-100857.html>

epravo.cz, *Novela insolvenčního zákona aneb účinnější ochrana před šikanózními návrhy?* [on-line], [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/novela-insolvencniho-zakona-aneb-ucinnejsi-ochrana-pred-sikanoznimi-navrh-y-106241.html>

epravo.cz, *Postavení zajištěných věřitelů podle nového insolvenčního zákona*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-zajistenych-veritelu-podle-noveho-insolvencniho-zakona-53343.html>

Finanční gramotnost jako součást občanské gramotnosti. *Čtvrtá mezinárodní konference k finanční gramotnosti* [online]. 2011 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: http://www.financnigramotnost.eu/blob.php/%C4%8Ctvr%C3%A1+mezin%C3%A1rodn%C3%AD+konference+11.11.2011_v%C3%BDstupy_C.pdf?story_soubory=66

HRUŠOVÁ, M.: *V lednu bylo vyhlášeno nejvíce osobních bankrotů, stoupá i počet dlužníků v registru*. [online]. 2013. [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: <http://www.hypoindex.cz/v-lednu-bylo-vyhlaseno-nejvice-osobnich-bankrotu-stoupa-i-pocet-dluzniku-v-registru/>

Insolvenční rejstřík. [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

Insolvenční zákon, [online]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/>

Insolvenzrecht, [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: http://www.justiz.nrw.de/Gerichte_Behoerden/ordentliche_gerichte/Zivilgericht/Einzelverfahren/Insolvenzverfahren/index.php

Iurium, *Šikanózní insolvenční návrhy optikou insolvenčního zákona*, [on-line], [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://www.iurium.cz/2017/07/26/sikanozni-insolvencni-navrh-y-optikou-novely-insolvencniho-zakona/>

Konkursní noviny č. 08/2015, § 343 *Insolvenčního zákona*, [on-line], [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.kn.cz/clanek/ss-343-insolvencniho-zakona>

Konkursní noviny č. 04/2012, *Šikanózní insolvenční návrh se může věřiteli dost prodražit*, [on-line], [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.kn.cz/clanek/sikanozni-insolvencni-navrh-se-muze-veriteli-dost-prodrazit>

KUDRNOVÁ, V. *Dlužím, tedy jsem. Typologie českých dlužníků a jejich přístupů ke splácení svých závazků* [online]. 15. 6. 2014 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z:

<http://probyznysinfo.ihned.cz/c1-62331760-dluzim-tedy-jsem-typologie-ceskych-dluzniku-a-jejich-pristupu-ke-splaceni-svych-zavazku>

Ministerstvo financí ČR. *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2014* [online]. 2015 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2014/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-21618

Ministerstvo financí ČR. *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2016* [online]. 2017 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2014/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-21618

Ministerstvo spravedlnosti České republiky. [online]. [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/ms/ms.aspx?o=23&j=33>

Novela zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru. [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=781&CT1=0>

Peníze.cz, *Insolvence pro každého: Prodáváme dlužníka*, [on-line], [cit. 2018-03-12].

Dostupné z: <https://www.penize.cz/podnikani/297820-insolvence-pro-kazdeho-prodavame-dluznika>

portál POHODA.cz, *Dlužník a insolvenční řízení*, [on-line], [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/zakon-a-pravo/legislativa-pro-podnikatele/dluznik-a-insolvencni-řízení-2-cast/>

Právnícké fórum, *Vývoj insolvenčních řízení*, [on-line], [cit. 2018-3-16]. Dostupné z: <http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencni-řízení/>

Směrnice komise 2011/90/EU. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:296:0035:0037:CS:PDF>

Statistische Bundesamt. [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.destatis.de/DE/Startseite.html>

The Bankruptcy Abuse Prevention and Consumer Protection Act of 2005 (BAPCPA). [online]. [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://www.justice.gov/ust/eo/bapcpa/>

Vývoj míry úspor domácností. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/zpravy_o_inflaci/2012/2012_IV/boxy_a_prilohy/zo_i_2012_IV_box_1.html

Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. [online]. 2013. [cit. 2018-03-12].
Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/>

7 Přílohy

Příloha 1 - Ukázka konečné zprávy dlužnice Marty	89
Příloha 2 - Konečná zpráva - 2. část	90
Příloha 3 - Přehled přihlášených pohledávek dlužnice Michaely	91

Příloha 1 - Ukázka konečné zprávy dlužnice Marty

Insolvenční správce dlužníka Marty Tomkové tímto nadepsanému insolvenčnímu soudu v souladu s § 302 a násl. zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, předkládá konečnou zprávu a vyúčtování odměny a výdajů insolvenčního správce, které je obsaženo v přehledu pohledávek za majetkovou podstatou /Odst. (3) písm. A. Konečné zprávy/.

(1) Přehled jednání a právních úkonů, významných pro průběh insolvenčního řízení	
Dotazy na veřejné registry	
Vyhotovení Seznamu přihlášených pohledávek, přezkum 34x přihl.pohl.	
Účast na PJ + 1. SV	
7x Zpráva o průběhu ins.řízení	
Soupis MP	
Úkony spojené s prodejem nemovitostí LV 61 k.ú. Lutová, obec Chlum u Třeboně	
Celkové příjmy majetkové podstaty činí 771.000 Kč.	

(2) Přehled zpeněžení majetkové podstaty	
Zpeněžený majetek	
Nemovitosti na LV 61, k.ú. Lutová	771 000,00 Kč
Celkové příjmy - inkasované	771 000,00 Kč
Celkové příjmy - očekávané (např. nadměr DPH)	
Celkové příjmy majetkové podstaty	771 000,00 Kč

(3) Přehled pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek jím na roveň postavených				
A.	Pohledávky za majetkovou podstatou	výše pohledávky	uhrazeno	neuhrazeno
	náhrada hotových výdajů a odměna předběžného správce			0,00 Kč
				0,00 Kč
				0,00 Kč
	náhrada nutných výdajů a odměna likvidátora dlužníka jmenovaného soudem a správce podniku dlužníka za součinnost poskytnutou předběžnému správci nebo insolvenčnímu správci			0,00 Kč

Příloha 2 - Konečná zpráva - 2. část

REKAPITULACE		
Celkové příjmy	(2)	771 000,00 Kč
Celkové pohl. za maj. podstatou bez odměny IS	(3) A	38 550,00 Kč
Celková odměna insolvenčního správce	(3) B	54 450,00 Kč
Celkové pohl. postavené na roveň pohl. za MP	(3) C	0,00 Kč
Celkové plnění zajištěným věřitelům	(3) D	714 725,00 Kč
Nárokované výdaje majetkové podstaty celkem	(součet)	807 725,00 Kč
Příjmy - výdaje majetkové podstaty celkem	(rozdíl)	-36 725,00 Kč

(4) Technická částka pro výpočet odměny IS	
+ Celkové příjmy majetkové podstaty	771 000,00 Kč
- Celkové pohledávky za majetkovou podstatou bez odměny IS	38 550,00 Kč
- Odměna IS ze zajištěného majetku	17 725,00 Kč
- Odměna IS z přezkumu přihlášek	0,00 Kč
- Celkové plnění zajištěným věřitelům	714 725,00 Kč
= Základna pro výpočet odměny IS z nezajištěného majetku	0,00 Kč
Odměna IS z nezajištěného majetku	36 725,00 Kč

Přísluce DPH	A
Výpočet odměny dle č. 313/2007 Sb. do 31.12.2013	A

(5) Částka, která má být rozdělena mezi věřitele (popř. postup dle § 305 IZ)					0,00 Kč		
číslo věřitele	věřitel	výše pohledávky	uhrazeno	výše neuhrazené pohledávky	částka k uspokojení	podíl	
1				0,00 Kč	#DĚLENÍ_NULOU!	#DĚLENÍ_NULOU!	
2				0,00 Kč	#DĚLENÍ_NULOU!	#DĚLENÍ_NULOU!	
4				0,00 Kč	#DĚLENÍ_NULOU!	#DĚLENÍ_NULOU!	
5				0,00 Kč	#DĚLENÍ_NULOU!	#DĚLENÍ_NULOU!	
6				0,00 Kč	#DĚLENÍ_NULOU!	#DĚLENÍ_NULOU!	
7				0,00 Kč	#DĚLENÍ_NULOU!	#DĚLENÍ_NULOU!	
Celkem			0,00 Kč	0,00 Kč	#####	#DĚLENÍ_NULOU!	

(6) Závěr
<p>Ins. správce tím, že zpeněží majetkovou podstatu má nárok na minimální odměnu ve výši 54 450 Kč. Z menšího této min. odměna bys uhrazena výplatou odměny ze zpeněžení předmětu zajištění ve výši 17 725 Kč. Doplatek na min. odměnu ve výši 36 725 Kč bude hrazen ze státních prostředků. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že výtěžek ze zpeněžení majetkové podstaty je nedostatečný k uspokojení jak dalších zaj. věřitelů, tak i nezaj. věřitelů. Po schválení KZ však dlužník může žádat o splnění oddlužení a osvobození od placení zbytku pohledávek - § 415 IZ.</p>

Příloha 3 - Přehled přihlášených pohledávek dlužnice Michaely

Oddíl A - Řízení do úpadku		Oddíl B - Řízení po úpadku		Oddíl C - Incidenční spory		Oddíl D - Ostatní		Oddíl P - Přihlášky	
	Okamžik zveřejnění		Popis	Dokument	Vedlejší dokument	Datum právní moci	Platní věřitelé		
P1 - 1.	31.08.2012	08:09	Přihláška pohledávky	plný text (258 kB)			O2 Czech Republic a.s.		
P1 - 2.	31.08.2012	08:15	Jiné	plný text (110 kB)					
P2 - 1.	31.08.2012	08:09	Přihláška pohledávky	plný text (356 kB)			SMART Capital, a.s.		
P2 - 2.	31.08.2012	08:15	Jiné	plný text (110 kB)					
P3 - 1.	31.08.2012	08:09	Přihláška pohledávky	plný text (1798 kB)			T-Mobile Czech Republic a.s.		
P3 - 2.	31.08.2012	08:15	Jiné	plný text (110 kB)					
P4 - 1.	31.08.2012	08:09	Přihláška pohledávky	plný text (966 kB)			Provident Financial s.r.o.		
P4 - 2.	31.08.2012	08:15	Jiné	plný text (110 kB)					
P5 - 1.	31.08.2012	08:09	Přihláška pohledávky	plný text (1103 kB)			Aequitas s.r.o.		
P5 - 2.	31.08.2012	08:15	Jiné	plný text (110 kB)					
P6 - 1.	31.08.2012	08:09	Přihláška pohledávky	plný text (927 kB)			DDM INVEST X AG MONETA Money Bank, a.s.		
P6 - 2.	31.08.2012	08:15	Jiné	plný text (110 kB)					
P6 - 3.	02.05.2016	09:54	Návrh na změnu v osobě věřitele	plný text (4609 kB)	plný text (66 kB)				
P6 - 4.	01.06.2016	14:44	Usnesení o změně v osobě věřitele	plný text (290 kB)	plný text (787 kB)	01.06.2016			
P7 - 1.	31.08.2012	08:09	Přihláška pohledávky	plný text (171 kB)			APOREAL		
P7 - 2.	31.08.2012	08:15	Jiné	plný text (110 kB)					
P8 - 1.	31.08.2012	08:09	Přihláška pohledávky	plný text (276 kB)			CP Inkaso s.r.o.		
P8 - 2.	31.08.2012	08:15	Jiné	plný text (110 kB)					

Rozšířené zobrazení

Zobrazené záznamy: 1-18 z 18